

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

AB UYUM KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

16 Şubat 2012 Perşembe

AB UYUM KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

16 Şubat 2012 Perşembe

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı	1:36

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:36
Geneli Üzerinde Görüşmeler	1:36
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa) 1:4,23:28,29,35
Hezar TANRISEVER (Avrupa Birliği Bakanlığı Sosyal Politika ve İstihdam Faslı Koordinatörü)	4:5
Mahmut ARSLAN (HAK-İŞ Federasyonu Genel Başkanı)	6:10
Süleyman ÇELEBİ	(İstanbul) 10:11
Av. Hakkı KIZILOĞLU (TİSK Temsilcisi)	11:13
Ahmet ŞAĞAR (TOBB Başkanlık Özel Müşaviri)	13:15
Ali ŞAHİN	(Gaziantep) 15
Cahit BAĞCI	(Çorum) 15:16,30
Oğuz OYAN	(İzmir) 16:19,28:29,30, 33:34
Afif DEMİRKIRAN	(Siirt) 19:20,30:31,32, 35

Umut ORAN	(İstanbul)	20:21,31
Yıldırım M. RAMAZANOĞLU	(Kahramanmaraş)	21:22,34:35
Ercan CANDAN	(Zonguldak)	22
Nazmi Haluk ÖZDALGA	(Ankara)	31:32

Açılma Saati: 10.45
Kapanma 12.47
Saati:

16 Şubat 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.45

BAŞKAN: Mehmet S. TEKELİOĞLU (İZMİR)

BAŞKANVEKİLİ: Cahit BAĞCI (Çorum)

BAŞKANVEKİLİ: Umut ORAN (İstanbul)

SÖZCÜ: Ercan CANDAN (Zonguldak)

KÂTİP: Ahmet Kenan TANRIKULU (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, bakanlıklarımızın, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri, değerli misafirlerimiz; toplantı yeter sayımız vardır, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun 24' üncü Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı dördüncü toplantısını açıyorum.

Değerli arkadaşlarımız, bugün çok önemli bir kanunu görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz. (1/567) esas numaralı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine başlıyoruz.

Tasarının tümünün görüşeceğiz fakat önce genel gerekçenin okunup okunmamasını oya sunacağım: Genel gerekçenin okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Buradan şu çıkıyor: Siz burada olduğunuz için genel gerekçeyi de açıklayacağınızı düşünerek arkadaşlar bununla vakit kaybetmeyelim diyorlar benim anladığım kadarıyla. Onun için bir tek kişi aleyhte oy kullandı. Dolayısıyla genel gerekçenin okunması kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Bakanımız burada. Sayın Bakanımız, hem komisyonumuza tasarıyla ilgili bilgi sunacaklar hem de merak edilen bazı sorulara cevap verecekler.

Sayın Bakanım söz sizde efendim, buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'nun değerli üyeleri, sendikalarımızın değerli genel başkanları, iş dünyamızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın görüşülmesi vesilesiyle huzurlarınızdayız, bu vesileyle bu toplantının çalışma hayatımız açısından başarılı geçmesini diliyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyada sendikal hareket sanayi devriminin ardından gittikçe ağırlaşan çalışma şartlarını daha insancıl seviyelere çekmek ve emeğin sömürülmesine karşı çalışanların dayanışması sonucu doğmuş, demokrasilerin de vazgeçilmezi olmuştur.

Türkiye'de de endüstriyel ilişkilerin gelişmesine paralel olarak sendikalaşma konusunda önemli mesafeler kat edilmiştir. Osmanlı'nın son dönemi ile cumhuriyetimizin ilk yıllarında cemiyetler ve dernekler şeklinde filizlenen sendikal hareket demokrasimizin gelişimine paralel olarak özellikle 1950'li yıllardan sonra kurumsallaşma sürecine girmiştir.

Ülkemizde sendikal haklar ilk kez 1947 tarihli 5018 sayılı Sendikalar Kanunu ile düzenlenmiş, 1961 Anayasası ile de anayasal güvenceye kavuşturulmuştur. 1963 yılında ise çıkarılan 274 sayılı Sendikalar Kanunu ile 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt kanunları yürürlüğe girmiştir. Ancak her alanda olduğu gibi 1980 ihtilaliyle birlikte tüm bu haklar tüm bu düzenlemeler askıya alınmış, sendikal süreç de askıya alınmış. 1983 yılında 2821 ve 2822 sayılı yasaların yürürlüğe girmesiyle yeniden işlemeye başlamış, sendikalar ve konfederasyonlar yeni kanunların esasları doğrultusunda faaliyete geçmiştir. Olağanüstü koşullar altında kabul edilmiş olan bu kanunlar örgütlenme ve toplu sözleşme alanında önemli sınırlamalar getirmiş, çalışma hayatını, endüstriyel ilişkileri âdeta vesayet altına almıştır. Aradan geçen yirmi dokuz yıl içinde bazı değişiklikler yapılmışsa da bu değişiklikler, örgütlenme ve toplu pazarlık alanında yeterli ve köklü çözümler üretememiş, AB normları ve ILO sözleşmelerini karşılayamamıştır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye son yıllarda, her alanda çok ciddi atılımlar gerçekleştirmektedir. Bu süreçte başta Anayasa olmak üzere, toplumumuzun üzerine çöreklenmiş anti demokratik mevzuatlar çağın gerekleri ve milletin beklentileri istikametinde yeniden ele alınmaya başlamıştır.

12 Eylül darbesinin anti demokratik zihniyetini yansıtan 2821 ve 2822 sayılı yasaların sosyal taraflarla birlikte masaya yatırılması, ülkemizin demokrasi çığasının daha da yükseltilmesi adına son derece önemlidir düşüncesindeyiz.

Türkiye'nin artık demokrasiyi özümseyen, örgütlenmenin önündeki engelleri kaldıran, örgütlenmenin önünü açan, çalışma hayatının tüm dinamiklerini kucaklayan, ülke gerçeklerini gözetten, AB ve ILO standartlarına uygun yeni bir sendikal mevzuata ihtiyacı vardır.

Bildiğiniz gibi ILO'nun 87 sayılı sözleşmesi; herkesin özgürce sendika kurmasını, sendikaların işçilerine müdahale edilmemesini, sendikaların organlarını özgürce seçebilmelerini ve faaliyetlerini serbestçe belirleyebilmelerini.

98 sayılı ILO sözleşmesi ise her düzeyde toplu sözleşme yapılabilmesine imkân sağlanmasını, toplu sözleşmenin kapsamının genişletilmesini, etkin arabuluculuk ve özel hakem sisteminin geliştirilmesini düzenlemektedir.

Bu tasarının AB sürecindeki en önemli özelliklerinden biri de 19'uncu fasıl olan Sosyal Politika ve İstihdam faslının açılış kriteri olmasıdır.

Bütün bunları temin etmek için sosyal taraflarla diyalog içerisinde birçok toplantı gerçekleştirdik ve büyük oranda uzlaşmayla hazırladığımız Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı'nı yüce Meclisin dolayısıyla da komisyonumuzun huzurlarınıza getirmiş bulunuyoruz.

Endüstriyel ilişkilere yeni, çağdaş ve demokratik bir boyut kazandırdığına inandığımız bu tasarı yasalastığında Türkiye 1963 yılında başlayan ve 3 Ekim 2005'te müzakerelere başladığımız Avrupa Birliği üyelik sürecinde önemli bir kilometre taşına daha geride bırakmış olacaktır.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; bu noktada tasarının neler getirdiğini ana hatlarıyla sizlerle paylaşmak istiyorum. Sendika kuruculuğunda fiilen çalışır olma, Türk vatandaşı ve okur-yazar olma şartı kaldırılmaktadır. Sendikaya üyelikte ve üyelikten çekilmede aranan noter şartı kaldırılmaktadır. Aynı iş kolunda ve aynı zamanda farklı iş yerlerinde çalışan işçilere birden çok sendikaya üye olma hakkı sağlanmaktadır. Sendikaların denetiminde devlet kurumları rol almayacak, sendikaların denetimi bağımsız denetçiler tarafından yapılacaktır. Cezaların şahsiliği ilkesi gereği sendika yöneticilerinin suç işlemesi durumunda ilgili şahıs sorumlu tutulmakta sendikaların tüzel kişiliği korunmaktadır. Sendikalarımız uluslararası işçi ve işveren kuruluşlarının kurucusu olabilecek, dış temsilcilik açabilecektir. Sendika üyelik yaşı 16'dan 15'e indirilmektedir. Sendikaların kanunda belirtilen sınırlamalara uymak ve tüzüklerinde belirtmek kaydıyla faaliyetlerini serbestçe yapmalarına imkân tanınmaktadır. İş kolu tespit talebi ve buna ilişkin açılan davalar yetki işlemlerinde bekletici sebep olmaktan çıkarılmaktadır. İşten ayrılan bir işçinin sendika üyeliğinin 1 yıl daha devam etmesi sağlanmaktadır. Sendikalarımıza mesleki eğitim, iş sağlığı ve güvenliği sosyal sorumluluk ve istihdam politikalarına ilişkin çerçeve sözleşmesi yapabilme imkânı sağlanmaktadır. Grup toplu iş sözleşmesi ile ilgili yasal düzenleme yapılarak aynı iş kolunda faaliyet gösteren iş yerlerinde tek bir toplu iş sözleşmesinin yapılması ile ilgili kanuni boşluk, yapılmakta olan bu sözleşme kanuni boşluğun doldurulması sağlanmaktadır. İş kolu sayısı 28'den 18'e, iş kolu barajı yüzde 10'dan yüzde 3'e işletme barajı ise yüzde 50+1'den yüzde 40'a indirilmektedir. En çok üyeye sahip konfederasyonun yanında uyuşmazlığı tarafı olan konfederasyonların da Hakem Kurulunda temsili sağlanmaktadır. Grev yapılamayacak işler ve işyerleri azaltılmakta ve temel kamu hizmetleriyle sınırlandırılmaktadır. Grev ve grev benzeri eylemlere ilişkin Anayasa'da yapıla değişiklik tasarıya yansıtılmaktadır. Grev esnasında işyerine verilen zarardan sendikanın değil, zararı veren kişinin sorumlu olması hükme bağlanmaktadır. Kısaca bahsettiğim düzenlemelerin yanında daha birçok düzenlemeyi çalışma hayatımıza kazandırmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada demokrasinin dinamosu olan örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması noktasında, 24'üncü Dönem Parlamentosu olarak önemli bir adımı hep birlikte atıyoruz. Unutmayalım ki demokrasisi iyi işleyen bir ülkenin çalışma

hayatındaki barış, üretim, huzur ve istikrar kalıcı olur. Hükûmet olarak sosyal tarafların da katkılarıyla hazırladığımız bu tasarının yasalaşması durumunda cumhuriyetimizin, demokrasimizin, çalışma hayatımızın ve örgütlü toplum yapımızın önemli kazanımlar elde edeceğine inanıyoruz. Bu teklifin yasalaşmasıyla birlikte Avrupa Birliği müzakere sürecinde önemli bir kilometre taşı da geride bırakılmış olacaktır.

Bu vesileyle, katılım ve katkılarınızdan dolayı şimdiden hepinize teşekkür ediyorum ve tasarının bir an önce yasalaşmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Söylediğiniz gibi örgütlenme özgürlüğü Avrupa Birliğinin de en önemli umdelerinden bir tanesi. Biz Avrupa Birliği Uyum Komisyonu olduğumuz için önümüze gelen kanunlar Avrupa Birliğiyle ne kadar ilişkili, direktifler bu konuda var mı yok mu bunlara bakıyoruz. Bu anlayışla da Avrupa Birliğinden bir arkadaşımız burada. Ben ondan da Avrupa Birliği Bakanlığımızın görüşlerini aktarmasını rica ediyorum. Yalnız zabıtlara geçmesi bakımından konuşmaya başlayan arkadaşlarımızdan kendilerini tanıtmalarını istirham ediyorum.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SOSYAL POLİTİKA VE İSTİHDAM FASLI
KOORDİNATÖRÜ HEZAR TANRISEVER - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Müsteşarım ve Başkanım şu anda Brüksel’de bir alt komite toplantısında oldukları için ben katılıyorum toplantıya. Sekiz yıldır bu fasla ilgili çalışmaları sürdürüyorum koordinasyon çalışmalarını. Şimdi bu sendikalarla ilgili kanunlar sosyal politika ve istihdam faslı şu anda müzakere sürecinde, Avrupa Birliğiyle birlikte götürdüğümüz müzakere sürecinde siyasi blokajı olmayan üç fasıldan bir tanesi. İki tane açılış kriteri var Sayın Bakanımızın da belirttiği üzere. sendikal haklarla ilgili olanı da örgütlenme, grev ve toplu sözleşme hakkı açısından. Sendikal hakların AB standartları, ILO sözleşmeleriyle uyumlu hâle getirilmesi, bu çerçevede de gözden geçirilmiş mevzuatın yasalaşması.

Temel olarak Avrupa Birliği mevzuatına baktığımızda Avrupa Birliği Anlaşması’nın 6’ncı maddesinde Birliğin 2000 yılında bütün üye devletlerin onaylamış olduğu Temel Haklar Şartı’nda yer alan hak, özgürlük ve ilkeleri tanıyacağı belirtiliyor. Temel Haklar Şartı’nın 12’nci ve 28’inci maddeleri de sendikal haklarla ilgili unsurları düzenlemiş durumda. 12’nci maddede çıkarlarını korumak üzere sendika kurma ve üye olma hakkı düzenleniyor. 28’inci maddede de çalışanların işçi ve işveren ile örgütlerinin uygun düzeyde görüşme ve toplu sözleşme akdetme ve uyuşmazlık hâlinde grev dâhil toplu eylem hakkına sahip oldukları belirtiliyor.

Avrupa Birliğinin İşleyişi Hakkındaki Antlaşma'da da genel olarak sosyal diyalog ile sosyal diyalog zemininin tesis edilmesine ilişkin hükümler düzenlenmiş durumda 151, 152'nci maddede. 156'nci maddede de sendikal haklar ile işveren ve işçiler arasındaki toplu pazarlık konularında üye devletler arasında Komisyonun iş birliğine teşvik etmesi ve koordinasyonun sağlanması öngörölmüş durumda.

Bunların dışında herhangi bir, diğer konularda olduğu gibi bir tüzük, direktif ya da karar şeklinde bir düzenleme, sendikal haklarla ilgili olarak detaylı bir düzenleme Avrupa Birliğinde yer almıyor. Tabii, bununla birlikte Avrupa Komisyonu'yla geçtiğimiz dönemlerde hazırlamış olduğumuz sendikal haklarla ilgili kanun taslaklarını paylaşmıştık. Onların da gayriresmî birtakım değerlendirmeleri olmuştu. Bunlar da zaten Sayın Bakanlığımızla da Çalışma Bakanlığımızla da paylaşılmıştı. Zaten Sayın Komisyon üyelerimize iletilmiş olan notta da Avrupa Komisyonunun tespit ettiği hususlar yer alıyor. Bu çerçevede aslında Avrupa Komisyonu ILO'nun kararlarından, ILO'nun tespitlerinden farklı şeyler öngörmüş değil, temelde ILO'nun değerlendirmeleri onların yorumlarına dayanıyor. Avrupa Birliği sendikal haklarla ilgili yasaların sosyal diyalog mekanizmaları işletilerek ve bir uzlaşma sonucunda şekillendirilmesini bekliyor. Nitekim tasarıların hazırlığı aşamasında da bu süreçler etkili olarak kullanılmıştır. Bu çerçevede üzerinde sosyal tarafların uzlaşma sağladığı bir metnin Meclisten çıkması Avrupa Komisyonunun faslın açılış kararının alınmasına temel teşkil edecek raporuna olumlu etki yapabilecektir.

Sayın Bakanımız Egemen Bağış Şubat başında Avrupa Komisyonunun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Sayın Stefan Füle'yle bir görüşme yapmıştı. Bu görüşmede Füle sendikal haklarla ilgili kanunların yüce Meclis tarafından Nisan ayına kadar kabul edilmesi hâlinde Komisyonun faslın açılmasına ilişkin değerlendirme raporunu hazırlayacağını ifade etmiştir. Böylelikle Haziranda bu faslın açılması mümkün olabilecek bir sonraki döneme geçilmeden önce. Avrupa Birliği -son olarak söylemek istediğim- sendikal haklarla ilgili kanunların AB norm ve ILO standartlarıyla uyumlu şekilde hazırlanmış ve sosyal tarafların mutabakatıyla yasalarmış olmasına önem vermektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Efendim, şimdi, tasarıyı müzakereye açacağım.

Yalnız, üyelerimize söz vereceğim ama onun öncesinde acaba söz almak isteyen var mı, onu tespit etmek istiyorum.

Mahmut Bey, buyurun efendim.

Yalnız şunu hatırlatma ihtiyacım var: Bizim üyelerimiz için herhangi bir süre ve kısıtlama koymamız söz konusu değil ama ben şunu söylüyorum genel olarak: Biz saat 13.00'te Genel

Kurulumuz başladığı için bunu mümkün olursa 12.00-12.30 gibi bitirmek durumundayız. Bu bakımda konuşan arkadaşlarımızın anlayışına sığındığımı belirtmek istiyorum.

Buyurun efendim.

HAK-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MAHMUT ARSLAN – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, Çalışma Bakanlığının değerli çalışanları, değerli katılımcılar, değerli milletvekilleri; Hak-İş adına herkesi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonunuzun bu gündemle toplanmasını önemli ve anlamlı buluyorum. Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın sunumunu dinledik. Sayın Bakanla başlamak istiyorum.

Avrupa Birliğinden katılımcı arkadaşımızın ifade ettiği gibi aslında, biz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve sendikalar gerçekten sosyal diyalog mekanizmalarının bütün ayrıntılarına riayet ederek inanılmaz bir başarılı çalışma süreci geçirdik. Yaklaşık Hükûmet güvenoyu almadan Sayın Bakan bizi bir araya getirdi Üçlü Danışma Kurulunda, çok ciddi, uzun, yorucu ama keyifli bir çalışma sürecinin sonunda Toplu İş İlişkileri Kanun Taslağı'nı Bakanlar Kuruluna gönderilecek noktaya getirdik. Bu taslağın içerisinde bizim tespitlerimiz, bizim itirazlarımızı dikkate aldığımızda yüzde 95'in üzerinde bir uzlaşma yakaladık. Bu uzlaşmanın içinde kim var? Hak-İş, Türk-İş, TİSK ve büyük ölçüde de DİSK. Birlikte bir çalışma yaptık ve bu çalışmayı Bakanlar Kurulundan Parlamenta indirerek yasalaşması sürecini destekledik. Ancak Sayın Bakanın bütün iyi niyetine rağmen, bizlerin, sosyal tarafların büyük desteğine rağmen hem uzlaştığımız konuların bir bölümünde Bakanlar Kurulundan sonra Meclise gelen tasarıda değişiklikler yapıldı hem de uzlaşmadığımız konularda tarafların hiç telaffuz etmediği yüksek oranda bir tabloyla karşı karşıya kaldık. Bu, tabii, bizim açımızdan düşündürücü, kaygı verici ve heyecanımızı da ciddi şekilde kırıncı bir tutum oldu, bu yönünü özellikle belirtmek istiyorum.

İkincisi: Hak-İş Avrupa Birliği sürecini dün olduğu gibi bugün de önemsemektedir. Konfederasyonumuz Genel Kurul kararlarında bunun altını özellikle çizmiştir ve ne yazık ki Türkiye'de son günlerde Avrupa Birliği konusunda dün çok heyecanla destek verenler, ciddi şekilde Avrupa Birliği sürecine katkı vermek için çaba sarf eden bazı çevrelerin bugün bir kısım nedenlerle Avrupa Birliği sürecini önemsememek noktasına getirilmesi bizi kaygılandırmaktadır ve en çok Avrupa Birliği sürecinden yararlananlar, bu ihracatının yüzde 50'den fazlasını Avrupa Birliğine yapan işverenlerimizin büyük bir kesimi ısrarla AB sürecine karşı bir kampanya içerisinde. Bunu nereden anlıyoruz? Bu yasaların çıkması tartışmalarının içerisinde artık şu söyleniyor: "Evet, ya, bu yasalar çıkmasa da olur, Avrupa Birliği zaten bizi almayacak, Avrupa Birliğine girsek ne olacak? Zaten krizdeler, onlar batıyor, bizi de mi batıracaksınız?" gibi bu ciddi ciddi konuşuluyor, ne yazık ki

konusuluyor ama dün aynı çevreler Avrupa Birliğini kaçınılmaz, vazgeçilmez hedef olarak koyuyorlardı. Onun için burada, bir kısım iş çevrelerinin ikiyüzlü, hakikaten çifte standartlı yaklaşımlarından gerçekten üzüntü duyuyoruz. Biz, dün olduğu gibi bugün de Avrupa Birliği üyeliğimiz gerçekleşse de gerçekleşmese de Türkiye için, emekçiler için, çalışanlar için Avrupa Birliğinin önemli olduğunun altını çiziyoruz ve bunu destekliyoruz çünkü ekonomik ve sosyal haklar Kopenhag kriterleri kadar önemlidir, anlamlıdır, değerlidir ve bu ülkenin insanların ihtiyacıdır. Onun için buradaki çelişkilerin Komisyonunuz tarafından da dikkate alınmasını özellikle istirham ediyoruz çünkü ciddi bir şu anda dezenformasyonla karşı karşıyayız ve dün Avrupa Birliğini destekleyenlerin bugün bu yasanın çıkmaması için AB'den de vazgeçeriz noktasına gelmeleri hakikaten bizi son derece endişelendirmektedir. Biz sosyal diyalog mekanizmalarını AB'nin en temel anlayışı olarak gördüğümüz için sosyal diyalog mekanizmalarının işletilerek çıkartılmış bir yasanın AB tarafından da olumlu bulunacağına inanıyoruz, onun için de buna çok önem veriyoruz. Sayın Bakanın çabalarını, gayretlerini gerçekten destekliyoruz, takdirle karşılıyoruz ama bir yerden sonra Sayın Bakanın inisiyatiflerinin ötesinde bir gelişmeyle karşı karşıyayız. Onun için biz sosyal tarafların uzlaştığı metne dönülmesini istiyoruz.

Uzlaşamadığımız konulara gelince, burada birkaç maddeyi ifade edeceğim, oraya geleceğim ama şunu özellikle belirtmek istiyorum: Avrupa Birliği sürecini sizler çok iyi biliyorsunuz. Ekonomik Sosyal Komite tarafların uzlaştığı konuları direktif olarak kabul ediyor. Bakınız, orada siyasi erk devreye girmiyor, Komisyon devreye girmiyor, işveren ve işçi taraflarının uzlaştığı herhangi bir konuda alanlarıyla ilgili bu AB'nin direktifi oluyor, kanunu oluyor. Dolayısıyla bizim taraflar olarak uzlaştığımız ve belli bir mutabakatı sağladığımız konulara müdahale edilmemesi aslında süreci kolaylaştıracaktır, özellikle 19'uncu faslın açılması konusuna ciddi bir destek verecektir.

Yine, Avrupa Birliğinin eleştirilerinden bir tanesi de kayıt dışıyla ilgili mücadele stratejisinin oluşturulamamasıdır. Bu konuyu da aslında kayıt dışıyla mücadelenin en önemli argümanı sendikal mücadeleyi güçlendirmekten geçiyor, sendikal mücadelenin yer almasından geçiyor, bunu da bizim için önemli bir eşik olarak görüyoruz.

AB'yle ilgili, AB'nin eleştirilerinden 9 tane eleştirisinden hemen hemen 4 tanesi, 5 tanesi bu taslakta karşılanıyor, bu önemli ama bu yasanın en temel hususunu oluşturan birkaç tane konuda ne yazık ki AB'nin beklentilerini, bizim beklentilerimizi karşılamayan bir durumla karşı karşıyayız. Özellikle sendika üyeliği konusunda getirilen düzenleme gerçekten önemli, noter şartının kaldırılması destekliyoruz, önemli; sendikaların iç işleyişlerine yönelik kanunda hüküm belirtilmesi yerine tüzüklerinde bunun belirlenmesi talebinin karşılanması önemli, bunu destekliyoruz; yine üyelikle ilgili Avrupa Birliğinin fişleme dediği üyelik işlemleri yapılırken bütün ayrıntıların öğrenilmesi

konusundaki eleştiriler karşılanıyor, üyelik sadeleştiriliyor ve daha basit hâle getiriliyor, bu da önemli. Yine üyelik aidatlarıyla ilgili bunları sendikaların tüzüklerinde belirlenmesi görüşü burada karşılanıyor, bu da önemli ancak önemli olup karşılanamayan birkaç tane husus var.

Bunlardan bir tanesi, yüzde 10 barajlarla ilgili eleştiriler bu tasarıda karşılanamıyor. Görünürde şu söylenebilir -sizlere sunduğumuz raporlarda da ayrıntılı bir şekilde var- yüzde 10 mu büyük, yüzde 3 mü büyük? Elbette ki yüzde 10 daha büyük ama bugün getirilen yüzde 3 baraj sistemi SGK verileri esas alındığı zaman şöyle bir tablo ortaya çıkarıyor: Yüzde 10'dan daha büyük oluyor yüzde 3, matematiksel doğrular burada işlemiyor. Yani dün yüzde 10'a göre yapılan düzenlemeyle karşılaştırdığımızda bugün yüzde 3 daha yüksek oluyor. Nasıl mı? Bir örnek vereyim: Bizim Çalışma Bakanlığının tuttuğu kayıtlarda çalışanların sayısı 5,5 milyon, sendikaların üye sayısı da 3 milyon 200 bin. Bunun sanal olduğunu Sayın Bakan sık sık anlatır, doğrudur, hem işçi sayıları sanal hem de sendika üyeleri sanal. Niçin sanal? 1980 rejiminin bize dayattığı 2821, 2822'nin getirdiği bir mevzuat var, bu mevzuatta da Çalışma Bakanlığı muhatap kabul edilmiş ve Çalışma Bakanlığının kayıtlarına göre sendikaların üye sayıları belirleniyor, yüzde 10'lar ilan ediliyor. Bu sanal düzenlemenin ortadan kaldırılması talebini destekledik, gerçek üyelere dönelim, döndük, 2009 yılında bir kanun değiştirdik, "Bundan sonra Çalışma Bakanlığı verileri yerine SGK verileri esas alınacak." şeklinde bir yeni düzenleme yaptık ama aynı düzenlemeyi yaparken sendikalar yasası da çıkacak diye düşündük ama onu henüz daha çıkaramadık. Peki, tablo nasıl? Eğer biz SGK verilerini dikkate alırsak, Çalışma Bakanlığı verileriyle yaptığımız kıyaslamada şu tablo var, bir örnek vereceğim. SGK verilerine göre ticaret büro iş kolunda bizim aralık ayı rakamlarımıza göre 2 milyon 600 bin işçi çalışıyor, peki, Çalışma Bakanlığı verilerine göre 435 bin işçi çalışıyor. 435 bin işçinin yüzde 10'u 43 bindir. 43 bin sayısına göre bugün iş kolundaki 3 tane sendika toplu sözleşme yetkisini alıyor, 430 binin yüzde 10'unu yakaladığı için. Peki, bugün aynı sendikalar 2 milyon 600 binin yüzde 3'ünü bulacak dediğinizde rakam ne oluyor? 80 bin oluyor. Şimdi rakam 80 bine çıkıyor. Niçin?

Çünkü değerli Komisyon üyeleri, bizde şöyle bir garabet var: Sizler seçildiğiniz partilerin oyları hesaplanırken seçmenlerin sayısı değil kullanılan geçerli oyların sayılarına göre partilerin yüzdeleri belirleniyor, yüzde 10'u geçip geçmediği. Bizde öyle değil, seçmenlerin yüzde 10'unu bulmak zorundasınız yani iş kolunda çalışan işçilerin yüzde 3'ünü veya yüzde 10'unu bulmak zorundasınız. Bu gerçekten dünyanın hiçbir demokрасisinde olmayan bir garabet. Onun için şu anda yüzde 3'te gelinen nokta nedir? Yüzde 3'te geldiğimiz nokta bu iş kolunda daha önce 43 bin işçiyle toplu sözleşme yapan 3 sendika, bugün 3'ünü birlikte toplayan üye sayısını, 80'ini bulamıyorlar. Peki, bu nasıl iyileştirme ki yüzde 10'dan biz yüzde 3'e indirmiş olacağız ve burada da barajları makul bir noktaya çekmiş olacağız? Bu yüzde 1'e bile düşseniz gerçekten yaptığımız hesaplamalar... Sadece ben

büro iş kolunu verdim, bazı iş kollarında böyle değil elbette ama metal iş kolu gibi, tekstil iş kolu gibi, genel işler gibi, gerçekten ticaret büro gibi özellikle işçi hareketinin en önemli alanlarındaki iş kollarında -inşaat iş kolu gibi- çok yüksek barajlar var ve bu barajlar çalışan işçiler esas alındığı için... Bizim önerilerimiz oldu, gelin, bunu sendikalı işçilerin yüzdesini yapalım bir yüzde olacaksa veya Ekonomik ve Sosyal Konsey üyesi konfederasyonlara bir ayrıcalık getirelim dedik, maalesef bunları başaramadık. Bu noktada gerçekten ben Sayın Bakanın da yüzde 3 barajının yüksek olduğunu bilincinde olduğunu biliyorum, bunu da her zaman paylaşmıştır.

İkincisi ve bu yasada belki üzerinde genel olarak uzlaştığımız bir konu ama AB'nin eleştirisi: İş yerlerinde yüzde 50+1'i de bulmak zorundasınız. Genelde iş çevrelerinden sizlere ulaştırılan, partilerimize ulaştırılan -pek çoğu bize de geldi- inanılmaz bir şey var "Aman sendikalar yasasında baraj düşerse, baraj kalkarsa pek çok işte, iş yerlerine sendika girecek, kaos olacak..." Düşünebiliyor musunuz? Türkiye'nin en büyük özellikle ticaret ve büro örgütünün başındaki onu temsil eden bir arkadaşımız Komisyonda aynen şunu söyledi, dedi ki: "Sendikalar, sendikalaşma artarsa iş yerlerine yoğun bir şekilde sendikal hareket girerse Türkiye'de kaos olur." Düşünebiliyor musunuz? Sendikal örgütlenmeyi kaos olacak noktaya taşımak isteyen bir anlayış var, bu anlayışı anlamak mümkün değil. Dolayısıyla burada getirilmek istenen yüzde 50+1 sadece yüzde 10 barajını geçmek yetmiyor, yüzde 10 barajı, yüzde 3 barajı geçtiniz ama yüzde 50 +1'i de geçmek zorundasınız. Onun için örneğin şu anda tarım iş kolunda baraj yok ama tarım iş kolunda bazı sendikaların 7 tane üyesi var. Yani barajın olmaması önemli değil, iş yerlerinde yüzde 50+1'i bulmak zorundasınız.

Onun için bizim bugün yapmış olduğumuz düzenleme gerçekten büyük bir emek mahsulüydü. Büyük oranda uzlaştığımız ve pek çok konusunda da olumlu destek verdiğimiz tasarının, taslağın, tasarıya dönüştürülürken özellikle sendika temsilcileriyle ilgili yapılan düzenlemeler, grev yasaklarının daha da genişletilmesi gibi konularda gerçekten bizi rahatsız edecek düzenlemeler olmuştur. Bunun değiştirilmesi konusunda çabamızı bundan sonra da sürdüreceğiz. Bence Sayın Bakanımızın gerçekten onun da vicdanında karşılık bulmayan bu son müdahalelere bir çözüm bulunması gerekiyor. Bu AB Uyum sürecinin, AB 19'uncu faslın açılması ve özellikle Türkiye'nin AB ilişkilerini güçlendirmesi açısından önemli bir katkı verecek olan bu düzenlemeyi bence yapmamız gerekiyor.

Bir başka konumuz, yine Avrupa Birliği eleştirilerinin bir bölümünde de şu var: "Mevzuatınızı ILO sözleşmelerine uygun hâle getiriniz." Yani AB'yi tamamen ILO'dan ayıramazsınız. AB ile ILO'nun pek çok talepleri ortaklaşmış durumda. ILO'nun sözleşmeleri de bizim ülkemizin artık iç hukukunun bir parçası olmuş. Sizler çok iyi biliyorsunuz, usulüne uygun imzalanmış uluslararası sözleşmeler Anayasa'mızın 90'ıncı maddesinde de atıfta bulunulduğu gibi artık iç hukukumuzun bir parçasıdır, bir ihtilaf durumunda iç hukukumuzun yerine geçecektir. Bizim 87 ve 98 sayılı

imzaladığımız ILO sözleşmelerine de bu getirdiğimiz son düzenlemelerin ciddi bir şekilde uyum göstermediğini görüyoruz. Onun için bu yönüyle de baktığımız zaman hem ILO sözleşmeleri açısından hem AB'nin 19'uncu faslın açılması ve Avrupa Birliği perspektifi açısından bence tehlikeler oluşturmaktadır. Bu iki konuyu özellikle sizlerle paylaşmak istedim.

Biz bu konuda uzlaşma için henüz vaktin geç olduğunu düşünmüyoruz. Bu uzlaşma girişimlerimizi sürdürmemiz gerekiyor ama tablo özellikle yüzde 10 barajlar konusunda yüzde 3'e çekilmesi kesinlikle bizim talebimiz değildir, bu konuda bir uzlaşma olmamıştır ve bu barajlar çok yüksektir, başka barajlarla bunun da daha da güçlendirilmiş olmasını olumlu bulmuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz efendim, sağ olun.

Süleyman Bey, buyurun efendim.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın Müsteşarım, değerli milletvekilleri, Komisyon üyesi arkadaşlarım, sosyal tarafların çok değerli temsilcileri, basın mensubu arkadaşlarım; öncelikle şunu söyleyeyim: Tabii, ben Aile, Çalışma, Sosyal İşler ve Sağlık Komisyonunun üyesiyim, bu süreci de takip eden arkadaşlarınızdan bir tanesiyim. Yalnız bu kimliğimle değil daha önce de hem DİSK Genel Başkanlığı sürecinde hem de Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesinin Eş Başkanlığı sürecinde bu süreci takip edenlerden bir tanesiyim. Onun için de Komisyona çok kısa bir bilgi vermek istiyorum. Çok ayrıntıya burada asla girmek istemiyorum, madde madde burada bir değerlendirme yapmayı da çok doğru bulmuyorum.

Ama bu konuda ortaya konulan çabalar yeni başlamış değil. Daha önce Sayın Bakanın çok önceki dönemde de başlattığı, bu konuda uyum yasaları çerçevesinde özellikle üzerinde durduğu bir çalışmaydı. Daha önce bir Bursa mutabakatımız oldu, akamete uğradı yani Bakanlar Kurulundan geçmedi, Milletvekili Ağâh Kafkas Arkadaşımız tarafından Meclise öneri olarak geldi ama o yasa Mecliste görüşülemeyen kadük oldu ve bir akamete uğradı. Daha sonra Ömer Dinçer Bakanlığı döneminde bu yasayı çok geniş sosyal taraflarla görüştük ve bir mutabakata vardık ama mutabakatlar hani günübirlik kurayla değişiyor yani akşam mutabakata vardığımız konular sabahleyin akamete uğrayabiliyor, öyle bir süreci de yaşadık. Yani hatta en son Bolu Mutabakatı'na geldiğimizde sabahleyin imzalayıp Başbakan'a mutabakatımız bildirecektik, o mutabakat da akamete uğradı ve şimdi son çalışmalar.

Şimdi, gönül arzu ederdi ki Avrupa Birliği Bakanlığı Daire Başkanı Hezar Hanım ya gerçekten bu son şekli okusaydı ve şöyle bir eleştiri yapsaydı burada yani deseydi ki: "Evet, bunlar, bu Meclisteki şu andaki yasa Avrupa Birliği standartlarına uyumlu, ILO'ya uyumlu." diyebilseydi veya

“Şunlar uyumlu değil.” diyebilseydi daha iyi olurdu diye düşünüyorum yani bir eleştiriyi yapmak adına söylemiyorum. Çünkü yasa hazırlanışı ile Medise geliş sürecinde çok ciddi anlamda değişimlere uğradı. Yani belki ilk hâlini bilmiyorlar, ilk taslak hâlini biliyorlar ama Bakanlar Kurulundan çıkan hâlini bilmiyorlar.

Dolayısıyla çok özet söyleyeceğim. Bu yasa teklifi hem ILO standartlarına aykırı hem de Avrupa Sosyal Şartı’nın birçok maddesine aykırı. Burada maddelerin ayrıntılarına girmeyeceğim. Bu konu da bizim açımızdan önemli. Yani biraz önce Hak-İş Başkanı Arkadaşım söyledi. Biz bütün süreçleri de özellikle işveren kesimi, özellikle TOBB, özellikle TİSK Avrupa’daki bütün görüşmelerde bu konularda ciddi anlamda çalışmalar yapıldığını ve... Biz her defasında da bir vaatte bulunduk ILO’da ve her yıl biz ILO’da Aplikasyon Komitesine alınan ilk 20 ülke arasına giriyoruz. Bunu Türkiye hak etmiyor, çok net söylüyorum hak etmiyor. Her yıl Aplikasyon Komitesine giriyoruz, özel paragraf konusunda verilen vaatlerden dolayı, işte Anayasa değişikliği, sonra “İşte, şu tarihte yapacağız...” Yani Türkiye Cumhuriyeti’nin bakanlarını orada yalancı çıkartıyoruz. Bu da içimize sinmiyor, kim olursa olsun bu bakan, hangi siyasi görüşte olursa olsun. Bugüne kadar verilen o anlamdaki taahhütler onlarca defa yerine getirilmemiştir ve bugün bu noktaya gelinmiştir. Dolayısıyla şu anda eğer Avrupa’da göğsümüz kabara kabara... Bırakın Avrupa’yı hani biraz önce Hak-İş Başkanı söyledi yani 60’lı yıllarda çıkarılan yasa şu andakinden daha iyiydi, daha özgürlükçüydü. Yani o zaman Avrupa Birliği filan sürecimiz yoktu, daha özgürlükçü, daha özgürlük tanımlı içerisinde olan bir sendikalar yasası vardır. Şimdi, lobi faaliyetleri başladı. “Bu yetmez.” diyor, yüzde 3... Biraz önce teknik olarak anlatıldığı için ben ayrıntılarına girmeyeceğim. Birçok alanda yani grev kısıtlamaları da dâhil, barajlar da dâhil, yine sendikal denetimleri içeren birçok düzenleme de dâhil bu yasalarda eksiklikler var. Bunu özellikle Avrupa Birliği adına buraya katılanların, özellikle Avrupa Birliği sürecini takip edenlerin bu standartlara bir kez daha bakmasını diliyorum.

Yüce heyeti saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ediyoruz.

Süleyman Bey, asli komisyonun da üyesi olduğu için tabii, orada asıl görüşlerini zannediyorum dile getirecek, orada başka çıkışları mutlaka olacaktır.

Şimdi, efendim, ben üyelerimize geçeceğim ama ondan önce TİSK ve TOBB’dan 2 arkadaşımız söz talebinde bulunuyorlar.

Önce Türkiye İşveren Sendikaları Kurumundan Hukuk Müşaviri Avukat Hakkı Kızıloğlu Bey.

Efendim, eğer kısa tutarsanız sevinirim.

TİSK TEMSİLCİSİ AV. HAKKI KIZILOĞLU – Teşekkürler Sayın Başkan.

Komisyonunuzu saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bizim bu kanun tasarısının hazırlanışında bire bir çalışmalara katıldığımızı ifade etmek isterim. Bu anlamda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımıza gerçekleştirdikleri sosyal diyalog nedeniyle teşekkürlerimizi de sunuyoruz. Gerçekten Üçlü Danışma Kurulu toplantılarında bu kanun tasarısı çok ciddi şekilde incelendi, sosyal taraflar bu tasarıya bütün görüşlerini aktardı. Fakat bizim bu tasarıyla ilgili bazı itirazlarımız var, onları da size aktarmak istiyoruz efendim.

Öncelikle, bu tasarı görüşülürken iki konuda sosyal taraflar uzlaşmışlardı, o uzlaşılan noktaların bu tasarıya girmediğini görüyoruz. Birisi sendikalara üyelik aidatıyla ilgili madde efendim. Burada mevcut kanunda sendika üyelik aidatına bir tavan getirilmiş durumda, bu da işçinin bir günlük çıplak ücretini geçemeyeceği şeklinde bir tavan. Bu tasarıda kaldırılıyor ve sendikaların tüzüklerine bırakılıyor aidat belirleme konusu. Bu tavanın tekrar korunması gerektiği yönünde hem Türk-İş hem TİSK olarak tekliflerimizi sunduk ama tasarıya bu yansımada; bunu ifade etmek istiyorum.

İşçi ve işveren konfederasyonlarının anlaştığı ikinci konu da, sendika kurucusu olabilmek için o iş kolunda fiilen çalışıyor olma koşulunun tekrar tasarıya girmesi. Mevcut kanunda bu var. Bu fiilen çalışma koşulu eğer girmezse sendikalar açısından çok uygun olmayan kişilerin yönetime gelebileceği, çeşitli fraksiyonların sendika kurabilecekleri endişesini taşımaktayız.

Bunun dışında, Konfederasyonumuzun birkaç noktada efendim, itirazları var, onları hemen özetlemek istiyorum. Birisi sendikal güvencelerle ilgili olarak getirilen düzenleme. Burada mevcut kanunda bir işçi işten çıkartıldığında kendisine sendikal nedenle çıkartıldığı iddiasıyla dava açarsa ve mahkeme de bunu uygun görürse bir yıllık ücreti tutarında tazminata karar verebiliyor. Şimdi, bu gelen tasarıyla bu tüm işçilere yönelik bir hak olarak getiriliyor. 30 işçi ve altı, 30 işçiden daha az iş yerinde çalışan işçiler ve altı aydan daha az kıdemi olan işçiler de bu hakka sahip oluyor ve KOBİ'ler açısından ciddi bir sorun ortaya çıkacak. Her işten çıkartılan işçi sendikal nedene dayanarak dava açabilecek ve bu çerçevede de mahkemelerden bir yıllık ücreti tutarında tazminata hak kazanabilecekler. Bu, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler açısından altından kalkılamayacak bir durum. Bunun mevcut durumda olduğu gibi öncelikle işverenin seçeneğine bağlanması gerekiyor, bu sendikal tazminatın ödenip ödenmeyeceği konusu. İkincisi de 30'dan az işçi çalıştıran iş yerleri ile altı aydan az kıdemi olan işçilerin bu sendikal tazminata yönelik dava açamamalarının öngörülmesi gerektiğini düşünüyoruz efendim.

Diğer bir konu: Toplu iş sözleşmesi yapabilmesi için sendikaların iki tane barajı geçmesi gerekiyor. Birisi şu anda yüzde 10, bu tasarıyla yüzde 3'e düşürülüyor. Birisi de iş yerindeki toplam işçi sayısının yüzde 50 ve üstünde üye kaydetmiş olması gerekiyor. O iş yerinde çalışanların yüzde 50'si ve üstünde işçi kaydetme şartı işletmelerde yüzde 40'a indiriliyor. Bu durumda bir iş yerinde iki

tane sendikanın rekabet etme imkânı getiriliyor, iki ya da üç sendikanın. Bu rekabet durumu da iş yerlerinde çatışmalara, kaoslara neden olabilecek bir duruma getirilebiliyor. Bunu biz 12 Eylül öncesi çok yaşadık iş yerlerinde. Bu nedenle, bu tür kaosa, iş yerlerinin huzurunu bozacak şeylere, ortama neden olmamak için mevcut durumda olduğu gibi tüm iş yeri ve işletmelerde bu yüzde 50+1 barajının korunması gerektiğini belirtiyoruz efendim.

Diğer bir önemli konu da Sayın Bakanımız da ifade etti: İş kolları 28'den 18'e düşürülüyor, bu nedenle birçok iş kolu birleştiriliyor. Bu arada deniz taşımacılığı iş kolu da ulaştırma, ardiyecilik ve antrepoculuk iş koluyla birleştiriliyor. Bu deniz taşımacılığı iş kolu, özelliği olan bir iş kolu. Bunun ayrı bir iş kolu olarak bırakılmasını istiyoruz. Mevcut durumda da zaten ayrı bir iş kolu olarak bulunuyor çünkü ayrı bir iş kanunu var, deniz taşımacılığında çalışan işçiler için. Çalışma koşulları tamamen farklı. Gemiler çıktıklarından bir ay, iki ay seyahatte oluyorlar. O nedenle bu iş kolunun ardiyecilik ve antrepoculuk iş koluyla birleştirilmesinin uygun olmayacağı düşüncesindeyiz.

BAŞKAN - Arkadaşlar, eğer konuyu Avrupa Birliği uyumu açısından ele alırsak bu bizim Komisyonumuz açısından daha mantıklı olur.

TİSK TEMSİLCİSİ AV. HAKKI KIZILOĞLU - Peki Başkanım.

Bunun dışında bir konu daha var önemli efendim: Dayanışma aidatı miktarı mevcut yasada üyelik aidatının üçte 2'si olarak belirlenmektedir. Bu dayanışma aidatı da sendika üyesi olmayan bir işçinin toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmesi için sendikaya ödemesi gereken bir aidat tutarıdır. Bu mevcut yasada üçte 2 oranında belirlenmiştir. Tasarıda sendikaların yine tüzüklerine bırakılmaktadır, bir tavan getirilmemektedir. Bu da yine uygulamada sorunlara neden olabilecektir. Sendikalar bunları çok üst rakamlara çekebilecektir. Bu durumda da işçiler, sendika üyesi olmayan işçiler toplu iş sözleşmesinden yararlanamayacaktır. Bunun da mevcut kanunda olduğu gibi korunması gerektiğini ifade ediyoruz.

Efendim, ben saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olarsınız.

Efendim, şimdi bir de Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına Başkanlık Özel Müşaviri arkadaşımız Ahmet Şağar.

Siz de Avrupa Birliği açısından konuyu ele alırsınız sevineceğim.

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak hazırlanan tasarıda, üyelerimiz açısından sıkıntı vereceğini düşündüğümüz konulardan iki önemli konuyu, hayati önemi haiz olduğunu düşündüğümüz

iki önemli konuyu burada arz edeceğim, bir üçüncü konuyu da Komisyonun dikkatine sunmak istiyorum.

İlk konu, iş kolu barajının yüzde 10' dan yüzde 3' e düşürülmesi konusudur. Bugün bildiğimiz gibi yürürlükteki Kanun' da yüzde 10' dur. Bu düzenlemenin yapılmasının iki gerekçesi var: Bir tanesi, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarının esas alınması nedeniyle olan değişimler. Bu yüzde 10' da kaldığı takdirde, 50 civarında sendikanın yetkisiz kalacağı şeklinde bir mahzur ortaya çıkıyor. Ama geçici maddeye konulan hükümle bu mahzur kaldırılmış oluyor.

Bu düzenlemenin ikinci gerekçesi de Uluslararası Çalışma Örgütü ve AB standartlarına uyum sağlanması konusudur. Yalnız tasarı bu haliyle yasalaştığı takdirde, marjinal grupların iş yerlerinde örgütlenmeleri son derece kolaylaşacaktır, kolay hâle gelecektir. Üretim merkezleri bir nevi çatışma merkezleri hâline gelecektir. Birinci mahzurumuz, gördüğümüz mahzur budur.

İkincisi, özellikle KOBİ'ler açısından da çok kapsamlı bir sendikal hareket söz konusu olacaktır, bu oranların düşürülmesi nedeniyle. Bu da girişimciliğin önünde ciddi bir engeldir. Önümüzdeki on yıl içinde, 2023'te dünyanın en büyük 10 büyük ekonomisi arasına girmeyi düşündüğümüz bir ortamda bu tasarı yasalaştığı takdirde, Türkiye'nin sendikacılık açısından 80 öncesindeki kaos ortamına sürüklenmesine neden olacağı şeklinde bir değerlendirmemiz vardır. Bu nedenle önerimiz, yüzde 3 olan oranın asgari yüzde 5'e yükseltilmesi şeklindedir.

İkinci hayati önemli konu da e-devlet kayıtları, e-devlet kapısından kayıtların sağlanması ya da noter kaydının kaldırılması. Şimdi, sendika üyeliğinin kazanılması ve kaybedilmesinde e-devlet uygulamasına biz sistem olarak karşı değiliz fakat uygulamanın kötüye kullanılacağı endişesini taşıyoruz. Çalışan işçilerimizin çoğunda bilgisayar kullanımı bilgisi yeterli değildir. Tasarı bu şekilde kanunlaştığı takdirde, her işçi nüfus cüzdanıyla beraber PTT'ye gidecektir, PTT'ye başvuracaktır. PTT kendisine bir şifre verecektir, o şifre ile bu sendikacılık kaydı yapılacaktır. Şimdi, bilgisayar kullanımı yaygın olmadığı için bu işi birtakım kişiler onlarca, yüzlerce nüfus cüzdanlarını toplamak suretiyle gidecekler ve PTT'de de -özelleşti, biliyoruz o şeyi- yani bu işi suistimal edecek kişilerle anlaştıkları takdirde onlarca, yüzlerce kişi haberleri olmadan dahi sendika üyesi olabilecek, sendika üyeliğinden çıkacaktır. Bizim burada endişemiz budur. Yani bugün noter kaydı uygulaması mahzurludur, ona biz de katılıyoruz ama noter kaydı uygulamasında bile böyle bir mahzurlu yapı ortaya çıktığında biz bunu değiştirmek istiyoruz ama bu sefer ortaya çok farklı bir yapı çıkacağı endişesindeyiz. Bu nedenle, e-devlet uygulamasına ilişkin uygulamalar yapılırken bu işlerin yine noter gözetiminde yapılması ve tasdiklenmesini öneriyoruz, görüşümüz bu yöndedir.

Üçüncü konu -sadece dikkatlerinize sunmak istiyorum- o da kanunsuz grevlere verilecek cezaların caydırıcılığı konusudur. Şu andaki Kanun' da siyasi grev, genel grev, dayanışma grevi, hak

grevi gibi grev yapanlara altı yıla kadar çıkabilen hapis cezaları öngörülüyor. Şimdi bu tasarıyla bu cezalar on beş günden yüz elli gün arasına adli bir para cezasına dönüştürülüyor, bu para cezasının temyizi de söz konusu. Buradaki endişemiz, kanun dışı grevlerin kolaylıkla yapılabilecek hâle gelmesi yönündedir. Bu açıdan da buradaki görüşümüz, cezalarda caydırıcılık sağlanmalı ve işletmelerin özellikle uğrayacağı zararların tazminini kolaylaştıracak düzenlemeler yapılmalıdır şeklindedir.

Arz ederim, bu kadar görüşlerimiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Sosyal tarafları dinlemiş olduk, şimdi söz sırası üyelerimizde.

Söz almak isteyen arkadaşlarımız eğer işaret ederlerse kendilerine söz vereceğim.

Ali Bey, buyurun lütfen.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Bakanım bir soru yöneltmek istiyorum.

Sayın Bakanım benim daha doğrusu bundan önce hiç işletmem falan olmadı. Ancak sendika denildiğinde hep böyle, ne bileyim, toplum nazarında, benim de nazarımda şahsen, birtakım gösteriler, illegal yapılanmaların olduğu kimi çevreler akla geliyor. Şimdi bu yasal düzenlemeyle... Yani kimi sendikalarda da açıkçası biz kişisel, şahsi imparatorlukların oluştuğunu, illegal kimi yapılanmaların oluştuğunu bu süreçte gördük, geçtiğimiz süreçte. Bu yasal düzenleme ile bunun ne kadar önüne geçiyoruz? İşçi istismarının ne kadar önüne geçiyoruz, sendikalar tarafından?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Cahit Bey...

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hakikaten bugün önemli bir kanunu Komisyonumuzda görüşüyoruz. Öncelikle tabii ki kanuna gerek kamuoyunda gerekse Parlamentodaki tartışmalar süresince izleyebildiğim kadarıyla bir haksızlık yapıldığını da gözlemlediğimi sözlerimin başında ifade etmek istiyorum. Konu sadece iş yeri temsiline indirgenmeye çalışılmaktadır. Bu, son derece haksız bir durumdur. Bu kanunun Türkiye’deki endüstri ilişkilerini, değişen şartlara göre oluşan yeni sektörleri ve bu sektörlerin ihtiyaçlarını ve özellikle de bazı alanlarda sendika tüzüğü öncelikli bir düzenlemeyi de esas almaktadır. Bu kanun sadece birkaç madde iş yeri temsilciliği ve oranla ilgili bir düzenleme getirmemektedir. 100’e yakın maddede bu alana ilişkin, genel gerekçede de ifade edilen şekliyle endüstri ilişkilerini, Türkiye’de değişen çalışma hayatını yeniden düzenleyen ve bu şartlara göre hukuki altyapıyı ortaya koymaya çalışan önemli bir kanundur. Sosyal taraflarla da müzakere edilmiştir, görüşleri alınmıştır ve

Parlamento süresince de gene gerek sosyal tarafların gerekse yasama süresince komisyonlardaki oluşacak görüşler ve milletvekillerimizin önerleriyle ana komisyonda ve Genel Kurul aşamasında umarım sosyal barışa da katkı sağlayacaktır. Hem ILO sözleşmelerinde öngörülen hem de müktesebatla ilişkili olan kısımlarıyla da yeniden düzenlenerek çalışma hayatımıza yeni bir mevzuatın kazandırılmasına Parlamentomuz katkı vermiş olacaktır.

Tasarı bu açıdan önemlidir. Hem iş ilişkileri hem de Avrupa Birliği ve ILO eleştirilerinin de giderilmesi açısından 5982 sayılı Kanun'la Anayasa'da yapılan değişiklikler, sendikal hak ve özgürlükler alanındaki yeni ortaya çıkan durum da dikkate alınarak bir düzenleme yapılmıştır. Bu yönleriyle yasayı önemsememiz gerektiğini düşünüyorum. Uzlaşılmayan alanlar, elbette bu aşamaya gelene kadar uzlaşılmayan alanlar olabilir ama Parlamento süresince bunun uzlaşmayla çıkması yönünde katkı verilmesi gerektiğine inanıyorum. Bu düşüncelerle genel olarak bunları ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum, sağ olasınız.

Oğuz Bey...

OĞUZ OYAN (İzmir) –Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli katılımcılar; şimdi, bu 2821 ve 2822 12 Eylülün uzantısı düzenlemelerdir. Daha sonra bunlarda değişiklik olsa da esas itibarıyla bu yapılarını korumuşlardır.

12 Eylül -24 Ocak evliliği bilindiği gibi, Türkiye'de daha ziyade düşük emek maliyetleri üzerinden, ucuz emek üzerinden bir uluslararası rekabet ilişkisine girmektir. Yani aslında Türkiye 1980'de yeni küreselleşme, üçüncü küreselleşme dalgasına atlarırken hazırlıksız biçimde, esas olarak bu dışa açılma yani mal ve hizmet serbestisi temelinde dışa açılmanın asli unsurlarından biri içeride emek maliyetini düşürmek, keza bu sadece emek maliyetleri değil aynı zamanda tarım ücretleri yani tarım gelirleri üzerinde de olmuştur ve Türkiye'de çok önemli kesimler cumhuriyet tarihinin en uzun süreli görece gelir bozulmalarına maruz kalmışlardır.

Şimdi, daha sonra bu süreçte, biliyorsunuz, 1989'da bahar eylemleriyle bir kırılma yaşanmıştır, 12 Eylülün izleri ancak yavaş yavaş silinmiştir. 89-91, 93 sözleşmeleriyle -burada konfederasyon başkanları da var- bir miktar telafi mekanizmaları çalışmıştır fakat tabii hayatın kendisi telafi edilmiyor. Geçmiş on yılın kayıpları yani örneğin çocuğunu okutamamışsa okutamamıştır, o kayıplar telafi edilmemiştir.

Daha sonra 94 yılında, 5 Nisan 1994 kararlarıyla yeniden IMF politikaları gündeme gelmiş. Bu, gerçi daha sonraki koalisyon dönemleri dolayısıyla çok uzun süreli olamamıştır ama Türkiye 1998

Yakın İzleme Anlaşması, 9 Aralık 1999 IMF'ye verilen niyet mektubuyla yeniden bir sıkı düzenleme altına bu bakımlardan girmiştir. Özellikle de birçok sektör yeniden yapılandırılmıştır.

Şimdi, burada 12 Eylül mantığını ne kadar kırıyoruz? Yani 2821, 2822 mantığı ne kadar artık tarih olacak, biz artık bunlardan ne kadar kurtulduk diyeceğiz? Temel soru budur. Ben 12 Eylül Anayasası'nın yargılama, yargıyla ilgili bölümlerinin aynı 12 Eylül mantığıyla sürdüğünün altını çiziyorum, tespit ediyorum. Bir de bu yasayla da birtakım değişiklikler, bazı iyileştirmeler olmakla birlikte bu mantığı tam olarak silemediğimizi görüyorum ve buradan da dolayısıyla hem AB'nin hem ILO'nun eleştirilerine Türkiye'nin konu olmaya, bunun muhatabı olmaya devam edeceğini görüyorum.

Şimdi, aslında ne yapmak istemiş Bakanlık bu düzenleme sürecine girerken ki sadece Sayın Bakan değil, ondan önceki Bakan, kendi eski Bakanlığı döneminden itibaren bir süreç bu. Yani ne? Çağdaş çalışma ilişkilerini biz getirelim demişler yani iyi niyetle bunu demişler. Biz, efendim, ILO normlarına uyalım demişler. Peki öyle mi? Yani buradaki temel mesele budur yani buna ulaşamadıklarını görüyoruz.

Aslında başka bir şey daha söyleyeyim: Bugün iktidar partisinin kendi resmî belgelerinde kayıtlı olan yani kendi Hükûmet Programı'nda -60'ıncı, 61'inci Hükûmet Programı'nda- hatta referandum öncesindeki beyannamelerinde, son seçim öncesindeki seçim beyannamelerinde, bunların dahi gerisinde olan hükümler var burada. Dolayısıyla iktidarın kendi söylemiyle, resmî belgeli söylemiyle de uyumu gözetemediğini görüyoruz.

Burada bir kere, Ekonomik Sosyal Konseyin çalışmaması, çalıştırılmaması bu konuda, büyük bir eksiklik yani temel mekanizmanın, olması gereken mekanizmanın... Ki Avrupa Birliği'nin eleştirilerinde bu var, bunu da görmek lazım. Bu mekanizma çalıştırılmadı ama peki, onun yerine bir başka mekanizma çalıştı, bu Üçlü Danışma mekanizması. Peki, ne kadar çalıştı? Üçlü Danışma Kurulu toplantıları yapılmış, anlaşılıyor. Burada Hak-İş Genel Başkanı da çok güzel anlattı, eski DİSK Genel Başkanı Sayın Çelebi de -İstanbul Milletvekilimiz- söylediler. Muhtemelen, TÜRK-İŞ temsilcisi olsaydı o da aynı şeyi söyleyecekti. Bu Üçlü Danışma Kurulu toplantıları yapılıyor. Bir mutabakat, yani büyük ölçüde yüzde 100 mutabakat hiçbir zaman olmuyor ama büyük ölçüde mutabakat... Peki, ne oluyor? Bakanlar Kurulu aşamasına geliniyor, değişiyor. Yani biraz karikatürize edersek işçiden sorumlu Bakan işverenden sorumlu üç Bakanın saldırısı altında pes ediyor, havlu atıyor. Böyle diyebilir miyiz Sayın Bakan? Yani işçi ilişkilerinden sorumlu Bakan, ekonomiden sorumlu, Maliyeden sorumlu ve Hazine'den sorumlu Bakanların top atışları altında geri ricat ediyor. Böyle bir durumla karşı karşıyayız âdeta. Tabii, burada Başbakanın pozisyonu da kritik önemde, o da o üç Bakandan yana tavır alıyor. Yani böyle bir durum var çünkü çıkan metin, olması gereken metinden çok farklı bir metin geliyor önümüze, Sayın Bakan da bundan muhtemelen çok rahatsız.

Şimdi, dolayısıyla burada bunu hakikaten görüşmeli miyiz? Yani bu Türkiye'nin gündemine bu şekilde gelmeli mi? Ya geri çekmek lazım ya bunu görüşülecekse çok ciddi değişiklikleri... Esas komisyonda özellikle ama biz burada kendi önerilerimizi ayrıca getireceğiz. Bu değişikliklere açık bir tavır sergilemek gerekiyor eğer bir uzlaşma arayışı olacaksa, ILO'yla, AB'yle uyum arayışları olacaksa.

Şimdi, bakınız, bu ikili, üçlü baraj meselesi sürüyor. Yani bir tek nerede? İşte, iş yerinde “yüzde 50+1” ama işletme düzeyinde yüzde 40'a iniyor ve çok kritik bir şey değil. Aslında iş yeri ölçeğinde ve işletme ölçeğinde, her ikisinde birden yüzde 30'luk bir oranı mutlaka hedeflemek gerekirdi en fazla ki orada tabii sendikal rekabet de olabilir; biri yüzde 30 alır, biri yüzde 25 alır, belki bir dahaki toplu sözleşme döneminde tersi olur -her neyse- ama yani bir sendikanın illa, mutlaka hâkimiyeti olması gerekmez ki. Ama buradaki şeyler çok yüksek.

Öbür taraftan bu düzenlemenin ana mantığı hâlâ iş kolu esasına dayalı bir mantıktır. İş kolu esasına dayalı olduğu için de baraj var zaten. Aslında barajı sıfırlayın, iş koluna gerek yok. Avrupa'da iş kolu diye bir şey yok. Avrupa'da standart, yani mesela on sekiz iş koluna indiriyorsunuz. Yani AB uyumunda “AB'nin bütün ülkelerinin on sekiz iş kolu” diye bir kavram mı var? Böyle bir şey yok ki. Her ülkede başka şeyler uygulanıyor, birçok ülkede “iş kolu” kavramı yok zaten. Yani dolayısıyla bu barajı sıfırlasak “iş kolu” kavramı kalmayacak, belki bu işin mantığını temelden değiştirmek...

Haydi, barajı kurdunuz, yüzde yarımda anlaşmışsınız, binde 5'te. Sayın Bakan, bunda ısrar etmek lazım. Yüzde yarım ki burada çok güzel anlattı Sayın Mahmut Arslan. Yani fiilen... Yani bu görünürde bu şeye benziyor: Gerçekler görüldüğü gibi değildir, o görüntünün arkasında gizlidir. Yüzde 10'dan yüzde 3'e indiriyoruz diyorsunuz, aslında yükseliyor. Hele bir de şeyi söyleyeyim size: Yirmi sekiz iş kolundan on sekize indiriyorsunuz, bu arada dört beş iş kolunu bir kolunda birleştiği bir durum da var. Kendi iş koluna yüzde 10 barajını geçer durumda olan bir sendika birdenbire dört iş kolu birleştiği zaman geçemez duruma geliyor çünkü oradaki toplam işçi sayısı birden bire artıyor. Yani yetkisiz kalıyor, yüzde 10'da yetkiliyken yüzde 3'te... Çünkü orada yüzde 20'yi bilen aşan bir şey çıkıyor karşısına. Yani dolayısıyla bir kere bunu mutlaka... Bu baraj meselesi çok şey. Beş yıllık geçiş dönemi var, tamam, anlıyorum ama beş yılda ne olacak? Yani beş yıl sonra yeni bir şey mi olacak, bir vahiy mi gelecek, yeni bir şey mi çıkacak bu konuda, bilemiyoruz. Yani sendikaların mücadelesine mi bağlı olacak, neye bağlı olacak?

Şimdi, mesela bu grev yasakları konusunda AB'nin getirdiği... Grev yasakları daralmıyor. Üstelik Avrupa'nın, ILO'nun şeylerinde siyasi amaçlı grev ve lokavtın olabilmesi, genel grev lokavtın olabilmesi, dayanışma grevi ve lokavtını yasal hâle getirecek düzenlemeler istiyor bizden ve bizde bunlar yine yasak kapsamında. Hiçbir Avrupa ülkesinde olmayan... Bankacılık alanında nerede grev

yasağı var Allah aşkına? Bizde bankacılık alanında grev yasağı sürüyor. Böyle bir şey var mı? Yani böyle mi uyum yapacağız AB'yle Sayın Başkan?

Hani diyorsunuz ya “AB’ye uyum.” ondan “AB” deyince size bakıyorum.

BAŞKAN – Biz AB’ye uyumu her yerde arıyoruz yani merak etmeyin.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Ne güzel. Ama yani sonuçta uyumsuzluk çıkıyor.

Şimdi, dolayısıyla burada bu açılardan -dayanışma grevini de tabii burada söyleyeyim- bu tür kısıtlamaları kaldıran bir anlayışa ihtiyacımız var. Bu anlayış Sayın Bakanın da desteğiyle aşılabılır ve getirilebilir diye düşünüyorum. Biz Bakandan böyle bir son hamle bekliyoruz doğrusu. Ben, maddeler üzerindeki görüşlerim saklı olmak üzere, burada sonuçlandırayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

AFİF DEMİRKİRAN (Siirt) - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli katılımcılar; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Bakanımızın bu sabah buraya gelmiş olması, bize açıklamada bulunması gerçekten bu kanuna vermiş olduğu değer bir sonucudur ve ben inanıyorum ki –bunu içten söylüyorum, herhangi bir başka sebeple değil- Sayın Bakan -ki Mahmut Bey biraz önce ifade etti- henüz güven oylaması almadan kabine Sayın Bakan sosyal tarafları bir araya getirdi ve o günden bugüne kadar bu kanunla ilgili çalışmalar devam ediyor. Amaç Türkiye’de iş barışını sağlamak, amaç Türkiye’de işçi-işveren ilişkilerini modern bir seviyeye ulaştırmak, amaç Türkiye’deki endüstriyel ilişkileri iyileştirmek, amaç Türkiye’nin geleceğini dizayn etmek çünkü Türkiye’nin geleceği gerçekten işçi-işveren ilişkilerindedir, sendikalaşmadadır, grev ve toplu sözleşme hakkındadır. Dolayısıyla, bunları Türkiye’de tam olarak tesis edemediğimiz takdirde Türkiye’nin geleceğini iyi bir baza oturtamayız. O açıdan Sayın Bakanın ve ekibinin bu konuda göstermiş oldukları gayretleri takdirle karşılamamız gerekiyor ki bu kanun bu şekilde önümüze geldi.

Tabii, biz Avrupa Birliği Uyum Komisyonu olarak meseleye baktığımız zaman... Tabii, muhalefet arkadaşlarımız haklı olarak birçok değişik konuya değineceklerdir. Ha biz de değinebiliriz ama bu kanunun gitmiş olduğu ana komisyon vardır, o komisyonda da enine boyuna her şey en ince teferruatına kadar, noktasına virgölüne kadar tartışılmaktadır, tartışılmalıdır da. Biz burada daha çok Avrupa Birliği uyum noktasında gelen tasarı ve teklifleri inceleriz ama bu kanuna baktığımız zaman birçok hususun esasen Avrupa Birliği uyumu ilgilendiriyor olduğunu görüyoruz çünkü 19’uncu faslın açılabilmesi için iki tane önümde kriter var. Bunlar vazedildi, bunları tekrar ifade etmeme gerek yok.

Ayrıca ilerleme raporlarında, ta 2006, 2007’den bugüne kadarki ilerleme raporlarında iş hayatında nelerin eksik olduğu, sosyal barışın tesisi için nelerin eksik olduğu ifade edilmektedir. Onların detaylarına girmiyorum. İşte, ILO sözleşmesi normlarına, Avrupa Birliği standartlarına, Avrupa Birliği Temel Şartı’na uygun bir hâle gelmesi gerekiyor. Bütün bunların bu kanun ile gerçekleşmesinin sağlanması gerekir. Dolayısıyla Bakanlığımızın ve diğer sosyal tarafların bir araya gelmesiyle bütün bunları dikkate alarak bunları hazırlamış olduğunu varsayıyorum ama buna rağmen bugün burada kendi görüşlerini ifade eden değişik sosyal tarafların bazı hususlarda daha önce bir mutabakat olduğu hâlde bu mutabakatın tam olarak şu an önümüzdeki tasarıya yansımadağı ifade ettiler. Mesela Mahmut Bey diyor ki: “Efendim, esasen yüzde 3 değildir.” Ha bu istatistikî bir meseledir Sayın Bakanım, yani yüzde 3 gerçekten yüzde 3 müdür, yoksa yüzde 3 yüzde 20 midir? Yani bunu herhâlde siz birazdan bize izah edersiniz tam olarak. Çünkü eğer bir eksiklik, bir yanlışlık varsa, onu düzenlemek herhâlde çok zor olmasa gerek, muhtemelen düzeltmişsinizdir de.

İkincisi: Yüzde 30, yüzde 40 iş yeri barajı vesaire falan, bunlar Avrupa Birliği normlarıyla mukayese ettiğimizde hangi seviyelerdedir? Dolayısıyla burada Avrupa Birliğinin normlarını eğer karşılamış ise bu tasarı, bizim Komisyonumuz açısından yeterli olarak biz mütalaa edeceğiz. Onun için ben daha fazla uzatmayayım çünkü arkadaşlarım da belki konuşmak isterler, zaman da ilerliyor ben çok teşekkür ediyorum, katkısı bulunan herkese katkılarından dolayı şükranlarımı da ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Umut Bey, buyurun efendim.

UMUT ORAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, çalışma hayatının değerli temsilcileri; tabii, ben de Avrupa Birliği uyum yönünden ele almak istiyorum. Çok fazla teknik konulara girmek istemiyorum zaman açısından da. “Avrupa Birliği uyum” dediğimiz zaman bu noktada etkili bir sosyal diyalog ve toplumsal mutabakat Avrupa Birliği açısından da son derece önemli. Burada Sayın Bakanımızın yapmış olduğu bu üçlü Danışma Kurulu çalışmalarını tabii ki ben olumlu buluyorum ve iyi niyetli çalışmalar olarak buluyorum ancak Hükûmeti aynı şekilde iyi niyetli olarak görmüyorum. Şu açıdan görmüyorum: Şu anda Türkiye’nin gerçekten en önemli gündemlerinden birisi olması gereken konu ekonomi ve ekonomide de çalışma hayatı. Hem emek tarafı hem işveren tarafı... Çünkü dünya büyük bir krizin içerisinden geçiyor, 2008’in son çeyreğinden itibaren yüzyılın kriziyle Türkiye ve dünya karşı karşıya. Türkiye de bu dünyanın bir parçası ve önümüzde birçok tehditler var. Bu tehditleri de bertaraf edebilmek için o toplumsal mutabakata, ortak akla, dayanışmaya son derece ihtiyaç olduğunu düşünüyorum ve bu konuda Hükûmeti iyi niyetli olarak bulmadığımı ifade ederken şunun için söylüyorum: Ekonomik,

Sosyal Konsey diye artık bütün dünyada iş dünyasını bir araya getiren en üst kurul var ve bu kurul yaklaşık üç buçuk yıldır toplanmıyor. Yasası var ama üç buçuk yıldır toplanmıyor. 12 Eylül 2010 tarihindeki Anayasa halk oylamasında Anayasa'ya konuldu bu, yine on altı aydır toplanmıyor. Yani bu noktada ben Avrupa Birliği Uyum Komisyonu olarak Ekonomik Sosyal Konseyin toplanmasını ve bu konuda Ekonomik Sosyal Konseyin de görüşlerinin bizim Komisyona gelmesini önemsendiğimi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz efendim.

Yıldırım Bey...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanımıza ve tüm sosyal tarafların temsilcilerine katılımları için ben de teşekkür ediyorum. Gerçekten bu önümüzdeki çalışma büyük emek sarf edilmek suretiyle gündeme getirilen bir tasarı. Tabii, bununla ilgili olarak bundan sonra da ana komisyonda gerekli tartışmalar mutlaka yapılacak. Fakat ben sadece bir iki teknik konuya değinmek istiyorum çünkü geneliyle ilgili arkadaşlarımız zaten gayet olumlu beyanlarda bulundular ve sosyal taraflar da zaten bunun kısmi azamisiyle oldukça büyük bir hüsnü kabul gördüğünü ifade ettiler.

Şimdi, burada, 6'ncı maddede özellikle ciddi suçlar sayılmış, bu suçları irtikâp edenlerle ilgili olarak da kurucu olamayacakları, sendika kurucusu olamayacakları beyan edilmiş. Fakat daha sonra madde 9'da bu organlara seçilenlerin de organlara seçilemeyecekleri hususunda bir -madde 9'un üçüncü fıkrasında- beyanda bulunulmuş. Fakat burada böyle bir organa seçilenin o görevden azledilmesi için mahkeme kararına gerek duyulduğu şeklinde bir ifadeye yer veriliyor. Hâlbuki böyle bir ifadeye yer olmaması lazım çünkü böyle bir ifadeye yer olmaması gerektiğini zaten aynı madde 9'un beşinci maddesi ifade ediyor. Bakınız, diyor ki: "Genel Kurul dışındaki organlara seçilenlerin 6'ncı maddede sayılan suçlardan biriyle mahkûm olmaları hâlinde görevleri kendiliğinden sona erer." Görev kendiliğinden sona ereceğine göre, valiliğin veya bakanlığın tebligatıyla bu görev otomatikman sona ermeli, ancak kişinin itirazı hâlinde mahkeme sürecine başvurulmalı. Bunun sarahate kavuşturulması uygun olur diye düşünüyorum, bir.

İkincisi: Bu madde 9'un beşinci fıkrasında -yine sosyal taraflara ve Sayın Bakanıma danışarak bir düşüncemi dile getirmek istiyorum- "Genel Kurul dışındaki organlara seçilenlerin 6'ncı maddede sayılan suçlardan biriyle mahkûm olmaları hâlinde..." diyor, dikkat. Yani Genel Kurul delegeleri bu suçları işlemiş olsalar dahi Genel Kurul delegelikleri düşmüyor. Hâlbuki Genel Kurul delegeliği önemli bir misyondur, dolayısıyla bu suçları işlemiş olan Genel Kurul delegelerinin de delegeliklerinin

düşmesi, sosyal taraflar uygun görürse, sendikacılarımız, o da temiz bir genel kurul yapılması bakımından uygun olabilir.

Son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Şimdi burada madde 10'da diyor ki yine aynı konuya temas etmek istiyorum, madde 10'un üçüncü fıkrasında bakın ne diyor: Delege seçiminin usul ve esasları kuruluşun tüzüğüyle belirlenir ancak tüzüklere delege seçilebilmeyi engelleyici hükümler konulamaz. Şimdi halbuki delege seçilebilmeyi engelleyici mahiyette bu Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddesindeki suçları irtikap etmiş olanların delege olmasını tüzüklerin de engelleyebilme imkânı tanınsa iyi olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ercan Bey, buyurun.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın üyeler; hepinizi selamlıyorum.

Tabii ben söz istemeye kalkıştığımda benden önceki arkadaşlarımız benim söyleyeceklerimin birçoğunu söylediler onun için fazla tekrar etmek istemiyorum ama görünen o ki işveren sendikaları ile işçi sendikaları arasında hâlen bir mutabakat söz konusu değil. Bunlardan kimisi baraj kimisi KOBİ'lerin durumu, ücret kesintileri arasında hâlen bir mutabakat sağlanmış görünmüyor. Tabii bu söyleyeceklerimin bir tarafı da aslında biraz önce diğer arkadaşımız da söyledi, dünya küresel krizden geçiyor, Türkiye'de bundan nasibini alabilir, mümkün olduğunca az alınmasını biz de istiyoruz. Onun için zaten Sayın Bakanımızın da bu üçlü mutabakatın aranmasından belki büyük ihtimalle bunun etkisi çok fazla, çok kritik bir dönemden geçiyoruz. Onun için çok çok dikkatli olmamız gerekiyor özellikle bu yasaları çıkartırken. Çok ince terazinin üzerindeyiz. Onun için hakikaten önümüzdeki süreçte bizi sıkıntıya sokacak her türlü yasadaki bazı tehditlerden kendimizi alıkoymamız gerekiyor. Tabii Oğuz Hoca'mın bir şeyi vardı bir eleştirisi geçmiş döneme rağmen ona da ben değinmeden edemeyeceğim kusura bakmayınız lütfen. Hiç kimse zengin ailede doğmaz. Dolayısıyla bazıları köyde bazıları fakir ailede doğar. Yeni bir yeri birazcık ücret kazanıncaya kadar, sermaye edininceye kadar... Ülkeler gibi, aynen ülkeler de öyledir. Onun için emek evet düşüktür, ihmal edilmiş olabilir ama bu devam edecek manasına gelmez. Onun için geçmiş eleştirme yerine... Yani evet doğrudur fakat bugünlere gelebilmemiz için onların da olması gerekiyordu. Çünkü Avrupa da bu işten çok çekti zamanında, Amerika da.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Arkadaşlarımızı dinledik. Başka söz isteyen olmadığı için Sayın Bakanım sözü size bırakıyorum. Gördüğünüz gibi hem Avrupa Birliği uyumu açısından değerlendirmeler oldu hem genel değerlendirmeler oldu. Bunları cevaplandırmak sizin takdirinizde efendim.

Buyurun lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Tüm değerlendirme yapan arkadaşlara da şükranlarımı sunuyorum. Endüstriyel ilişkilerimiz açısından önemli bir düzenlemeyi aslında 12 Eylül ihtilalinden bugüne bir türlü değiştirilemeyen bir mevzuatı... Benim de ikinci bakanlığım bu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Birincisinde az önce ifade edildiği gibi gecelerin gündüzlere karıştığı çok yoğun çalışmalar yaptığımız, Meclisin komisyonlarından geçirdiğimiz Genel Kurulda da bütün partilerin mutabakatının olduğu bir süreci yaşamış ama ne yazık ki yasa Genel Kurulda görüşülememişti. Daha sonra yine çalışmalar devam etti. Bugün de tekrar yüce Meclise yasa gelmiş bulunuyor. Öncelikle yapılan değerlendirmelere gelmeden önce Çalışma Bakanlığı olarak çok önemli mevzuat düzenlemeleri önümüzde bulunmaktadır. Bunların birçoğu da Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmiş bulunuyor. Bunların başında Kamu Görevlileri Sendika Yasası şu anda Plan ve Bütçe Komisyonu alt komisyonunda görüşülüyor. Kamu çalışanları maaşlarına zamları alamadılar. Bu toplu sözleşme çerçevesinde bu zamları alacaklar, bu yasa var.

İkincisi, Toplu İş İlişkileri. İşte bugün Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda görüşüldüğü gibi Aile Sosyal Çalışma Komisyonumuzda ana komisyon olarak buradan alınacak rapor neticesinde görüşülecek. İş Sağlığı Güvenliği gibi son derece önemli bütün çalışanları ilgilendiren bir düzenleme Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiş bulunuyor. İntibak Yasası emeklilerimizin beklediği, o da bütün alt komisyonlarda ve tali komisyonlarda şu anda görüşülüyor. Taşeronlaşmayla ilgili bir düzenlemeyi Bakanlık bünyesinde şu anda sürdürüyoruz ve kıdem tazminatıyla birlikte bu konuyu huzurlarınıza getireceğiz, önemli düzenleme bu da. İstihdam stratejisi 2023 vizyonu çerçevesinde büyük ihtimalle az önce arkadaşların temas ettikleri Ekonomik, Sosyal Konseyi de devreye koyarak orada yapacağımız değerlendirmelerle yayınlayacağımız süre geldi gibi. ayrıca sosyal güvenlik, sağlık, ilaç ve devlet personel rejiminde bakanlık olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ettiğimiz, komisyonlarda görüşülen, Bakanlık bünyesinde sosyal taraflarla görüştüğümüz gerçekten yoğun bir gündemle karşı karşıyayız.

Şimdi burada bu yasayla ilgili tabii ki bir sosyal diyalog boyutu önemli. Bu sağlandı mı? Sağlandı. Biz aylarca belki sekiz belki dokuz kez saatlerini de hatırlamıyorum, sekiz saat, on saat süren bir maddenin üç saatimizi aldığı toplantıları, tartışmalarımızı işçi-işveren kesimlerimizle birlikte yaparak nelerde uzlaştığımızı belirledik, uzlaşmadığımız madde... Az önce Sayın Hocam şöyle

dediler: Barajla ilgili mesela Hak-İş sıfır olsun diyor, Disk sıfır olsun diyor, Türk-İş diyor ki: Bir makul baraj olsun, işverenler diyor ki: Biraz daha baraj yüksek olsun şeklindeki uzlaşamadığımız ihtilafli konuyla dedik ki: Bir baraj rakamı koyalım binde 5, yüzde 1 ne ise bunu Bakanlar Kurulunda tartışalım, daha sonra komisyon ve Genel Kurul safhasında da bir şekil aldırılım şeklinde uzlaşamadığımız konuları bu şekilde Bakanlar Kuruluna sevk ettik ama birçok alanda da uzlaş sağladığımızı burada belirtmek istiyorum.

Şimdi spesifik olarak burada ifade edilen sendikaların üyelik aidatı, az önce TİSK temsilcinin ifade ettiği. Şimdi bir yasa düzenlemesi yapıyoruz ve Avrupa Birliği... Ya sendikaların bu işleyişine niye karışyorsunuz diyor. Yani aidatı ne alacaksa alsın bırakınız rekabet ortamında -yani ben genel anlamda söylüyorum- A sendikası 100 lira alıyor da B sendikası 25 lira alıyorsa belki bu aidat bile tercih konusu olabilir adam için yani bir üye için. Kendi rekabet ortamlarında, kendi bünyelerinde, tüzüklerinde almaları gereken bir kararı biz bugüne kadar olduğu gibi bir günlük çıplak ücreti geçemez.” gibi sınırlamayı yasaya koymanın doğru olmadığı inancı içerisindeyiz. Kaldı ki bu bahsettiğimiz aidat işçinin aidatı. 500 lira da alsanız yine işçinin parasını alacaksınız, 100 lira da alsanız, 1 kuruş da alsanız işçinin kendi ücretinden alacaksınız. Dolayısıyla bu bir tartışma konusu yapılmamalı diye düşünüyoruz biz yani ama ille de tartışacaksak bu konuyu da tartışırız. Yani bu eski metin kalsın yani ihtilal dönemindeki metin kalsın efendim şu kadarı geçemez diyeceksek bunun da bir şeyi yok, komisyonlarda bunlar da konabilir, bu ana bir konu değil, ana bir tartışma konusu değil anlamında söylüyorum. Mesela bu çerçevede önemli bir şey söylendi, baraj var, işletme barajı 50’den 40’a indirildi ve burada bir kaos yaşanacak. Bunları çok konuştuk ve yasa metnini okumak gerekiyor. Yasa metni diyor ki: Yüzde 40 esas alınıyor ama yüzde 40 alan sendikalar varsa, yani üyesi olan sendika en çoğu kimse o orada yetkili olacak diyoruz. Birisi yüzde 41’ini almış, birisi 40. 41 olan toplu sözleşme hakkını elde edecek diyor, yasa açıkça bunu söylüyor. Nasıl kaos olacak burada? Kaos olma durumu olabilir mi? Biri 46 alacak, biri 40 alacak, biri 49 alacak, birisi 51 alacak, neyse. Yani burada bir kaos söz konusu değil. Yasada sarıh bir şekilde bunu ifade etmişiz ama şimdi bunu yasanın bu boyutunu okumayıp şu şekilde kamuoyuna mesaj verirse: “Ey işverenler öyle bir düzenleme geliyor ki aynı anda iki tane, üç tane işyerinde birbirine girecek, işçileri birbirine sokacak bir düzenleme geliyor.” dersiniz ben de işveren olsam yani eyvah ne oluyoruz diye söylerim. Yok böyle bir şey yani. Ama ne yazık ki bu, bu şekilde ifade ediliyor. Burada bulunan bütün arkadaşlar muhalefetiyle iktidarıyla... Endüstriyel ilişkileri düzenlerken Türkiye gerçeklerini, Türk ticari, sanayi hayatını, Türk örgütlenme hayatını düşünmeden bir adım atacak ne bir bakanlık ne bir milletvekili ne bir siyasi irade vardır diye ben düşünüyorum. Bu hassasiyetler mutlaka gösteriliyor. Onun için konu biraz daha ayrıntılı olarak ele alınmalı diye, daha detaylı bir metin okunması açısından bunu ifade ediyorum.

İş kolları 28, 18. Yani 18 olmayabilir, 20 de olabilir, 19 da olabilir, 21 de olabilir. Ayrılması gereken bu 18 içerisinde alınan bir kriter var ama yani ilave de olabilir. Komisyonlarımızda bu değerlendirmeye açık. Biz yaptığımız çalışmada sosyal taraflarla, işçi, işveren yani 18 olabileceği konusunda genelde bir mutabakat sağlandı, bir ihtilaf konusu olmadı ama bu şu demek değil: “Efendim hava, deniz, kara ulaştırıcılığı varken işte depo ve antrepo... Ne alakası var liman işlerinin?” Olabilir, ayırabiliriz yani depoculuğu kara, hava, deniz ulaşımından ayırabiliriz. Yani bu uzlaştığımız ama bugün bu ilaveyi yapalım dediğimiz bir konuysa bunun karşısında değiliz, yani burada da diyaloga, uzlaşmaya çok önem veriyoruz.

Diğer bir konu, 30 kişiden az çalışan iş yerlerinde iş güvencesi yok. Dolayısıyla sendikal güvence de olmasın yaklaşımı.

Değerli arkadaşlar, birazdan İş Sağlığı Güvenliği Yasası da buraya gelecek. Şunu ifade etmek istiyorum: Türkiye’de 1 milyon 425 bin işletme var. Bunun 1 milyon 210 bini 1 ile 9 işçi çalıştıran işletmeler, 1 milyon 200’ü. Geriye kalan 225 bin işletme var, bunların da takriben 180 bini 10 ile 49 arasında, geri kalan 28 bini 50+ işçi çalıştırıyor. Biz bu güvenceyi nereye getirmişiz? 50+’e getirmişiz. Yani şunu mu diyoruz? “Siz 50+ olan 28 bin iş yerine iş sağlığı güvencesini getiriniz, diğer yerlerde patlama olursa, yangın olursa, işçi ölürse bunu görmemezlikten gelemim.” Böyle bir yaklaşım bugünün Türkiye’sinde olamaz. Onun için iş sağlığı güvenliği konusunu bir işçiden nihai kaç işçi çalışıyorsa oraya kadar bir düzenleme şeklinde Bakanlar Kurulunda geçti ve Parlamente’ye geliyor. Bu konulara da bu çerçevede bakmamız gerekiyor. Güvenceden yoksun olsun gibi yaklaşımlar değil. Türkiye gerçeklerine evet, Türkiye demokraside çitasını yükseltiyor, adım adım mesafe alıyor buna paralel olarak sosyal hakların dizaynı konusu son derece doğru bir yaklaşımdır, biz buna sıcak bakıyoruz ama kestirip atan hak mak tanımam şeklindeki bir yaklaşım doğru bir yaklaşım değildir. gerçeklerle paralellik arz eden bir dizayn ve yaklaşımı öncelmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, baraj konusunda bir şey söylemek istiyorum, önemli, ana tartışma konusu AB Uyum Komisyonu’yla da ilgili olduğu için. Arkadaşlarımız ifade ettiler, şu anda beni en çok rahatsız eden, Bakan olarak, inanıyorum ki hanginiz bu Bakanlık koltuğunda olsanız sizi rahatsız edecek olan bir durum var. 3 milyon 200 sendikalı işçi yok arkadaş Türkiye’de, 880 bin var ve toplu sözleşme yapan da 570 bin işçi var. Şimdi, diyoruz ki şu yalanı söylemeye devam edin! Yani bu doğru bir şey değil. Bunun için ben 2009 yılında birinci bakanlığım döneminde SGK verilerinin esas alınması gerektiğini yasal bir düzenlemeyle çıkardık ve buna paralel bu yüzde 10 barajının da aynı anda çıkacağını sosyal taraflarla konuştuk ama sendika mevzuatı Meclise geçmediği için ve SGK mevzuatı geçtiği için şimdi böyle karmaşık bir durumla karşı karşıya kaldık. Yani 3 milyon 200 bin... İstatistikleri bizim yayınlamamız gerekiyor, şu anda bu süre geçti, halen yayınlamadık çünkü Meclise geldi kanun, hızlı

bir şekilde bu kanunu geçirelim diye o heyecan içerisindeyiz ama SGK verilerine göre 880 bin şu anda sendikalı işçi var.

Şimdi, genel bir bakış sergileyelim. 3 milyon 200 bin sendikalı işçinin olduğu şu andaki sanal bizim endüstriyel ilişkilerimizde yüzde 10 barajı 51 sendikamızı güvence altına alıyor yani onların toplu sözleşme haklarını güvence altına alıyor. Yüzde 10 barajı kalsın 3 milyon sanal üyeler de kalsın. 51 sendikada yetki almış olan, toplu sözleşme yetkisi almış olan, iş kolu barajı yetkisi almış olan sendikalarda bir sorun yok ama binde 5 barajını uyguladığınız zaman 9 sendika yetkisini kaybediyor. Şimdi, neyi anlatmak istiyorum burada: Şimdi burada bir başka mukayeseyi yapmamız gerekiyor. 3 milyon 200 sanal üye var, 880 bin de gerçek üye var yani 3 milyon 200'ün dörtte 1'i üye var. Siz eğer barışı da dörtte 1'i olarak düşünürseniz bugünün yüzde 10 barajının karşısı yüzde 2,5'tur yani sanal üyelerden kurtarıp gerçek üyelerle mukayese ettiğiniz zaman yüzde 2,5-3 bugünün yüzde 10 barajının karşısıdır. Şimdi, itiraz eden sendikalar diyorlar ki: Bu bugünkü gerçek üyelerin karşısı bir oranla karşı karşıyayız, bunun düşürülmesi lazım. İşverenlerimiz de şu argümanı kullanıyorlar, diyorlar ki: Türkiye'de legal olmayan marjinal unsurlar iş yerlerini endüstriyel ilişkileri bozacak bazı yapılanmalarla karşı karşıya bırakabilirler. Bu iki cephe arasındayız yahut iki değerlendirme arasındayız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şunu unutmayalım: İş kolu barajıyla Türkiye'de baraj sorunu bitmiyor, bunun yanında 50+1 iş yeri barajı var, bunu da kimsenin saklamasının doğru olmadığı inancındayım. 50+ barajı nedir? Siz herhangi bir iş kolu 1 milyon işçinin çalıştığı bir tekstil iş kolunu ele alalım. Yüzde 3 barajı demek yaklaşık 30 bin üyeyi Türkiye genelinde tekstil iş kolunda kaydedeceksiniz. Bununla bitti mi? Bu iş kolu yetkisini almaktır. Ondan sonra bir işverenin iş yerine gideceksiniz orada 1.000 kişi çalışıyorsa 501 kişiyi de sendikanıza kaydedeceksiniz ki toplu sözleşme hakkını elde edeceksiniz. Şimdi siz işverenlerden 50+1'i saklarsanız ki Türk endüstriyel ilişkilerinde bugün yaşanan Avrupa Birliği sürecindeki sıkıntıları dikkate alarak ben açık söylüyorum Bakan olarak 50+1'le kesinlikle oynatmayacağımızı söyleyen bakan benim. Kim ne derse desin, nereden tenkit alırsak alalım, iş yerinde 50+1 bugünün koşullarında ellenmemesi gereken, kalması gereken bir barajdır diye açıkça söyledik ama iş kolu barajı Türkiye'deki geneli itibarıyla o iş kolundaki barajın bu kadar hassasiyet oluşturmaması ve iş yeri barajını sanki yokmuş gibi gösterip buna göre değerlendirme yapmayı da haksızlık olarak görüyorum. Hem aylardır yaptığımız çalışmaya haksızlık hem tasarıya yapılan bir haksızlık hem de hedefleri doğrultusunda hiç hedeflemediği bir hedefe doğru gidiyormuş gibi bir yaklaşımı da doğrusu ben haksız bir değerlendirme olarak görüyorum. KOBİ'ler diyoruz. Az önce rakam verdim arkadaşlar, 1 milyon 200 binin üzerinde bir 1 ile 9 arasında işletmede nereden bir örgütlenme olmuş yani? Yasak mı var bugün? Yoo, bugün bir yasak yok. Örgütlenebilirsiniz ama

hangi sendika –gidecek- de 6 kişinin çalıştığı, 9 kişinin çalıştığı bir iş yerinde örgütlenmiş? Bu bir.

İkincisi, bugün baraj olmayan orman ve tarım iş kollarında her türlü sendika kurulmuş ama üyeyi nasıl yapacaksınız? Baraj filan yok yani iş kolu barajı yok. İşte 7 üyesi var, 10 üyesi var bazı sendikaların. Bu yasa çıkarsa sabahleyin bütün çalışanlar sendikalarının önünde kuyruğa geçecekler biz sendikalı olmak istiyoruz gibi bir yaklaşım ve dolayısıyla da bir... Yani neyinden çekiniliyor doğrusu ben bunu izahta zorlanıyorum. Bir rakam daha vererek bu bölümü tamamlamak istiyorum. 11 milyon 300 bin şu anda kayıtlı çalışmamız var SGK verilerinde. Hizmet akdiyle çalışan 11 milyon 300 bin. Sendikalı toplu sözleşme yapan 570 bin ve bunun 300 bini de kamu çalışanıdır, kamudaki işçilerimizdir toplu sözleşme yapan. Geriye kalan 250 bin, 270 bin sendikalı işçiden bahsediyoruz, şu anda toplu sözleşme yapan işçiden bahsediyoruz. Siz eğer toptan çıkarırsanız 10 milyon 700 bin işçinin hiç uğramadığı, hiç ilgilenmediği bir alan şu an itibarıyla söylüyorum. Kamuyu çıkarırsanız 11 milyon işçinin hiç ilgi alanında olmayan, yalnız 250 bin işçinin ilgi alanında olan bir durumu 11 milyon içerisinde bir huzursuzluğa dönüştürmek de ayrı bir haksızlıktır olarak ifade ediyorum.

Bir can alıcı konuya daha değinmek istiyorum Sayın Başkanım. Örgütlenmenin biz yanındayız, örgütlü toplumun, kayıt dışının da ilacı olduğuna ve aslında şeffaf bir yönetim açısından da örgütlenmenin önemli olduğuna inanıyorum. Onun için bu yasal düzenlemeleri Hükûmet olarak getiriyoruz. Hükûmet Bakan arasında bir çelişki şeklinde burada takdim edilenleri doğru bulmuyorum, katılmıyorum, böyle bir durum söz konusu değil çünkü hassasiyetlerimiz ortak, onlara da ayrıca girebiliriz ama belli çevreler için söylüyorum, şöyle bir yaklaşımı ısrarla sergileyenler bence bunu çok kamuoyunda ilgisi olup da konuyu bilmeyenlere çok farklı bir şekilde aktaracaklarına yani Türkiye Büyük Millet Meclisinde gruplar var, otururuz, konuşuruz sendikal hareket Türkiye için zararlı bir iş ise bir yarar getirmiyorsa, yani mevcut rakamlar ortada yani. Yani bununla ilgili bir karar aldırma konusunda çaba göstermeleri bence daha doğru yani, sendikal hareketlerle ilgili yoksa yani olmayan bir teşmili yaparak 11 milyon insanın sendikalı olduğu varsayımıyla bütün işletmelerde huzursuzluk olacak, illegal marjinal unsurlar... Yani nasıl bir şeydir ki benim iş yerimde 1.000 kişi çalışıyor da bunu 501'i hepsi illegal ve marjinal, hepsi ülkeyi, sanayiye tahrip etmeye dönük insanları ben işe almışım, benim hiç kabahatim yok mu? Siz böyle eğer marjinal unsurlar ve Türkiye'de sanayinin, makinenin çarklarının parçalanmasıyla ilgili yetişmiş, yetiştirilmiş insanları kendi iş yerlerinizde 50+1 şekilde eğer istihdam ediyorsanız buna Hükûmetin yapacağı bir şey yok, buna kanunların yapacağı bir şey de yok, bu yasanın da yapacağı bir şey yok. Onun için ben spesifik olarak bu alanlara hiç girmek istemezdim ama çok acımasız değerlendirmeler olduğu için, yasa okunmadığı için, yasanın hakkı verilmediği için bunları burada söylemek durumunda kaldım.

Bir diğerkonu, sendikaların, bir değerli arkadaşımız sordular, illegal faaliyet göstermesi. Bakın sendikaların amacı şu: Üyelerin ekonomik ve sosyal durumlarıyla çalışma şartlarını belirlemekten ibaret. Bu amacın dışına çıkamazlar sendikalar. Bu amacın dışına çıkan sendikalar mahkeme kararıyla kapatılabilir. 31'inci maddede bu düzenlemeyi getiriyoruz.

Bir diğeraçıdan Türkiye'de 7 kişi bir araya gelip dernek kurabiliyor. Yani 7 kişi de bir araya gelip sendika kurabiliyor ama genel mevzuatımızda kimin legal, kimin illegal, kimin doğru, kimin yanlış yaptığı zaten genel mevzuat içerisinde yerini buluyor. Kapatılması gerekenler varsa, teczi edilmesi gerekenler varsa bunların gereği zaten yargı tarafından gerçekleştiriliyor.

Bir diğerkonu, mesela iş dünyamız açısından söylüyorum, Bakanlar Kuruluna millî güvenlik ve genel sağlık düzenini bozmaya dönük grevleri erteleme yetkisi yine yasada var. Yani Bakanlar Kurulu bunu erteleyebiliyor, bu grevleri erteleyebiliyor, daha sonra da hakem heyetinde karara bağlanıp gidiyor. Yani iş dünyamızı tedirgin edecek bir düzenleme değildir, örgütlenmenin önünde de ciddi engelleri kaldıran bir düzenlemedir, dolayısıyla bu yasa büyük ölçüde bir uzlaşının ürünüdür diye burada ifade ediyorum. Ana problem baraj konusudur. Bakanlar Kurulundan biz bunu değerlendirdiğimizde tüm bu tarafların görüşleri çerçevesinde hiçbir sendikanın mevcut yetkisini kaybetmemesi adına yüzde 3 bir barajın konması ve beş yıllık bir geçiş süreciyle sendikaların bu süreci sağlıklı ve iyi değerlendirmeleri konusunda bir imkân sağlayan bir düzenlemeyi Parlamentonun huzuruna getirmiş bulunuyoruz. Umarım ki sizlerin de katkısıyla daha da iyi noktalara gelecek ve otuz yılı aşkın süredir beklenen 2821, 2822'deki bu düzenleme köklü bir düzenleme şeklinde yürürlüğe girmiş olacaktır.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun verdiğiniz bilgiler için.

Aslında tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz ama Oğuz Bey bir söz istiyor, kısaca ona söz vereyim. Lütfen kısa olursa.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Son söz milletvekili üzerinden değil mi bu?

BAŞKAN – Yok, genel olarak, kimsenin sözünü kısıtlamıyoruz Oğuz Bey ama takdir edersiniz ki yani saat...

OĞUZ OYAN (İzmir) – İki küçük şeye değineceğim. Bir Sayın Bakana teşekkür ederiz ama yanıtında daha çok işverenin kaygılarını gidermeye dönük bir çerçeve çizdi, onları teskin etmeye çalıştı yani burada işçi temsilcileri daha fazla eleştiri getirmişlerdi ya da bizler getirdik fakat ağırlık orada değildi, demek ki Bakanlar Kurulundaki bu değişikliklerin nedeni biraz bu etkinin çok ağırlıklı olmasından olduğu anlaşılıyor.

Şunu söyleyeyim ben, işveren kesiminin kaygılarını anlamakta zorlanıyorum. Türkiye’de sendikalaşmak hani aslanın ağzında derler ya, işverenin iki dudağı arasında. Türkiye’de birçok işyerinde işçiler sendikalı oldukları için işlerinden atılıyorlar. Yani bu kadar büyük bir baskının olduğu, fiili yani gerçek hayattaki durum buradaki düzenlemenin çok dışında bir şey. Niye bu kadar sendikasızlaşmış Türkiye’de? Niçin yüzde 5’in bile altına düşülmüş Türkiye’de sendikalaşma oranı? Bu nedenle. Yani dolayısıyla burada fiilen zaten uygulanmayan endüstri ilişkileri ortamı var. Bunun daha fazlasını da artık istemek biraz galiba aşırıya gitmek oluyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Kısa bir ilave yapayım.

Tabii burada biz yoğun bir şekilde taraflarla birlikte olduğumuz için, bağışlasın arkadaşlarımız, ister istemez tarafların da ayrıntılı düşüncelerine vâkıfız ve tüm çalışma hayatında konuşulan şu andaki konuları gerek burada getirilen... Mesela dile getiriliyor e-devlet ciddi bir sıkıntı oluşturacak diyor, kamuoyuna yayılan ve değerlendirilen bu. Biz de diyoruz ki: Kimlikle yapılan, noter vasıtasıyla yapılan değerlendirmeler 3 milyon 200 bin sanal üyeyi ortaya çıkarmış. Yani oradaki uygulamaları da biliyoruz. O hâlde e-devlet konusunda bir yıllık da bir süre veriyoruz yasada, bir yıllık bir geçiş süreci veriyoruz. “E-devlet konusunda çekince koymayı anlamakta zorlanıyoruz.” diyoruz. Bunu derken kaygıyı gidermeye dönük de bir düzenleme, ifadedir bu ama başka şansımızın da olmadığını ifade edeyim. Çalışanların, işçi kesiminin de talepleri var, işverenlerin de talepleri var. Zorluğu şuradadır: Bir yerde bunları buluşturmaktır. Zaten uluslararası normlar da bizden bunu istiyorlar. Büyük ölçüde buluşma varken çok ayrıntıda, gerçekten endüstriyel ilişkilerimizi tahrip etmeyecek olan ayrıntıda boğulmanın doğru olmadığını taraflara söylemek için bu sözleri bu boyutuyla değerlendirdik Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz efendim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi tasarının maddelerine geçilip geçilmemesini oylarına sunacağım. Biliyorsunuz iki alternatifimiz var: Bir, tasarının maddelerine geçebiliriz ve maddeleri ayrı ayrı görüşebiliriz, ikincisi de tasarı üzerindeki görüşmeleri tümü üzerindeki görüşmelerle sınırlı tutarak tasarının tümü üzerindeki uygunluk görüşümüzü esas komisyona bildirilmesi hususunu kabul edebiliriz. Bu bakımdan bunu oylayacağım ama bunun öncesinde eğer bu konuda söz almak isteyen arkadaşımız varsa söz vermek istiyorum.

Buyurun Oğuz Bey.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Arkadaşlar, bu tasarının kendisi çok önemli bir düzenleme ve üstelik de AB uyumu açısından da kritik öneme sahip. Dolayısıyla geneli üzerindeki görüşmeler yeterli olmaz diye düşünüyorum. Özellikle AB'yle uyumu ilgilendiren bazı maddeleri var bunun, çok önemli. Belki şunu da yapabiliriz: Yani böyle bir seçim yaparak da gidebiliriz yani bazı maddeleri. Bunu şimdi yetiştiremiyorsak 13.00'e kadar, öğleden sonra toplanırız ama AB'yi ilgilendiren maddeleri özellikle görüşmemizde bu komisyonun hikmeti vücudu bakımından yarar vardır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Cahit Bey.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli arkadaşlar, Başkanımız da ifade etti. Tabii ki komisyonumuz kendi yetki alanıyla ilgili sınırlı çerçevede görüş bildirebilme durumunda. Dolayısıyla 83 maddelik bir tasarının her bir maddesini burada tek tek müzakere etmenin doğru olmadığı kanaatini taşıyorum. O açıdan bence ilgili maddelerini burada görüşüyor olan arkadaşlar, ilgili maddelerde görüş ve önerilerini varsa önerilerini sunmaları daha doğru olacaktır kanaatini taşıyorum.

BAŞKAN – Afif Bey.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi bizim buradaki çalışma, geçmişteki çalışmalarımıza baktığımız zaman bir tasarı veya teklif önümüze geldiğinde dokümanlarıyla beraber, uzmanlarımız hangi maddelerde Avrupa Birliği uyuma tezat teşkil eden hususların olduğunu da Avrupa Birliği Bakanlığıyla ortak çalışma yaparak önümüze getiriyorlardı. Tabii ki, arkadaşlar, bizler çalışma yaptığımız zaman biz de aynı sonuca ulaşabiliriz ama takdir edersiniz ki bu kanundaki bu maddelerin tamamına baktığımız zaman, genel gerekçedeki hususlara baktığımız zaman, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun yapmış olduğu sunum ve önümüze koymuş oldukları dokümanlara baktığımız zaman ve maddelerle ilgili şu, şu, şu maddelerde tezat vardır, uyumsuzluk vardır diye herhangi bir bilgi de önümüze gelmediğine göre ben -işte, Avrupa Birliği Bakanlığımız da burada- bu tasarıdaki özellikle ilerleme raporlarında ve Avrupa Birliği standartlarındaki öngörülerin bu kanuna, bu tasarıya geçmiş olduğunu varsayıyorum ben kendi adıma. Ama bunun aksine Cahit Bey'in de dediği gibi herhangi bir arkadaşımızda herhangi bir maddeye ilgili “bu madde uyumsuzdur, görüşelim” diye bir görüş, bir bilgi, bir fikir varsa onu ortaya koyarlar. Aksi takdirde, geneli üzerinde yapmış olduğumuz görüşmenin yeterli olduğu kanaati bende var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Anladığım kadarıyla siz yani “Bütün maddeleri görüşmeyelim ama spesifik bir teklif varsa görüşelim.” diyorsunuz.

AFİF DEMİRKİRAN (Siirt) – Varsa, şu anda elimizdeki bilgilerde yok.

BAŞKAN – Umut Bey, buyurun efendim.

UMUT ORAN (İstanbul) – Ben de yani Avrupa Birliği Uyum olarak baktığımız zaman çok detaylı bir şekilde elimize bir çalışmanın gelmediğini görüyorum Avrupa Birliği Bakanlığından yani maddelerin karşılaştırılması ve genel değerlendirmeler açısından yeterli görmüyorum. Bunu tekrar talep etmeyi öneriyorum.

İkincisi: Tekrar Ekonomik Sosyal Konseyin yani bir anayasal hak olarak toplanıp bu konuda bir görüş bildirmesini yine ben talep ediyorum. Yani karar aşamasına geçmeden evvel bu kadar tarihî bir kararın yani otuz yılı aşan bir süre bekleyen ve işte, dünyadaki bu kadar büyük bir krizin içinde olduğu, Türkiye’de bir daralma olacağı bir süreçte hakikaten çalışma hayatını bu kadar etkileyebilecek, Türk ekonomisini bu kadar etkileyebilecek bir konuda Ekonomik Sosyal Konseyden de görüş alınmasını gerektiğini bir kez daha hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Yani siz “Maddelerine geçmeyelim, onu bekleyelim.” mi dediniz? Ben yanlış mı anlıyorum?

UMUT ORAN (İstanbul) – Ben hem Avrupa Birliği Bakanlığından daha detaylı bir inceleme...

BAŞKAN – Bir değerlendirme vardı, onu gördünüz mü?

UMUT ORAN (İstanbul) – Yeterli olmadığını ifade ediyorum. Aynı zamanda Ekonomik Sosyal Konseyden de bu konuda bir görüş gelmesini, daha sonradan Komisyonumuzun ele almasını öneriyorum.

BAŞKAN – Nazmi Bey.

HALUK ÖZDALGA (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, şöyle bir durum var: Burası tali komisyon olduğu için tabii, bu esas komisyonlarda kanun teklif ve tasarılarının madde madde görüşülmesi şart. Bizim zaten herhangi bir maddeyle ilgili olarak değişiklik yapmamız söz konusu değil, biz, sadece bu çalışmamızın sonunda esas komisyona görüşlerimizi bildireceğiz ve tabii, özellikle Avrupa Birliği kurallarına uyum açısından görüşlerimizi bildireceğiz. Sadece bu tasarı için söylemiyorum ben, bütün bundan sonra da görüşeceğimiz tasarılar için maddeleri tek tek görüşmemizde fayda olduğunu düşünmüyorum. Ancak bunun herhangi bir tasarıyla ilgili müzakereler başlarken arkadaşlarımıza baştan duyurulması ve “Biz bu tasarıyı madde madde görüşmeyeceğiz, sadece geneli üzerinde görüşmeler yapacağız.” dememiz ve o sırada herhangi bir maddeyle 5’inci, 18’inci, 50’inci maddeyle ilgili görüşü olan arkadaşımız varsa onu belirtmesi

geneli sırasında yapılacak görüşmelerde ve ona göre esas komisyona görüş bildirilmesi aslında en isabetli uygulama oluyor diye düşünüyorum ben. Bazı arkadaşlarımızın, çünkü konuşan söyledi, “Benim işte, maddelerle ilgili görüşlerim saklı olmak kaydıyla.” dedi çünkü bunu bilmiyordu, maddelerin görüşülmeyeceğini, bu arkadaşlarımızın da bu arzusunu dikkate alan bir çözüm bulursak bu tasarı için uygun olur düşüncesindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyorum.

Tabii, yani benim önceden maddelerine geçilmeyecek diye karar verme durumunda olamam. Onun için yani onu önceden duyurma imkânım yok benim ama kanaat olarak konuşabiliriz o başka yani.

HALUK ÖZDALGA (Ankara) – Hayır, oylayacağız, biz oylayacağız. Hayır, Sayın Başkanım -yani bu uygulamayı çok yapıyoruz komisyonlarımızda- geneli üzerindeki görüşmeler başlamadan önce Komisyonun oylamasına sunulacak. Biz sadece geneli üzerinde görüşeceğiz, maddelerine geçmeyeceğiz şeklinde o şeyi baştan yapılmaz.

BAŞKAN – Teknik olarak imkân varsa bundan sonra onu düşünelim ama önceden ben karar veremem.

Afif Bey, buyurun.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Teşekkür ediyorum.

Gerçekten, bütün maddeleri tek tek burada irdelememizin, incelememizin mümkün olmadığı kanaatindeyim, zaten bizim görevimiz de değil.

Umut Bey’in tabii, kaygısına katılmakla beraber Ekonomik Sosyal Konseyin vereceği bir rapor Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile ilgili olmasa gerek. Ana Komisyon orada üyelerimiz vardır, herhangi birimiz de gidip orada görüşümüzü ifade edebiliriz, Ekonomik Sosyal Konseyden ilave bir rapor talebi varsa o rapor orada şeydir. Ama Avrupa Birliği uyum noktasında herhangi bir tereddüdümüz varsa, arkadaşlarımız “şu maddede olabilir” diyorsa o maddeyi görüşmemiz lazım veya 19’uncu faslın koordinatörü arkadaşımız burada Avrupa Birliği Bakanlığından, diyebilirler bize “Şu, şu, şu maddeler veyahut da efendim, bu maddedeki düzenleme AB müktesebatına terstir” veya “19’uncu fasıldaki talepleri yeterince karşılamamıştır” diyorlarsa görüşelim. Aksi takdirde toplantıyı daha sonraya da ertelese yine sonuçta aynı noktaya geliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Ama önünde sonunda ben maddelerine geçilip geçilmemesiyle ilgili bir oylama yapmak zorundayım yani neticede benim bu görevim var. O bakımdan ben görüş aldım zaten yani netice oylamayı yapmadan bu görüşleri alayım ki ondan sonra arkadaşlarımız karar versinler dedim.

Oğuz Bey, buyurun efendim.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Şimdi, bu oylama işi bitirecek ama biraz önce Afif Bey de benim sözümü hatırlattı haklı olarak. Yani ben konuşurken maddelerde görüşeceğiz diye her maddede ya da ilgili maddelerle ilgili görüş belirtmedim.

BAŞKAN – Ben sadece usule uyuyorum Oğuz Bey.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Anladım hayır. Şimdi, şöyle: Hakikaten yani biz sonuçta böyle bir oylama yapacağız, baştan oylama yapmayalım da sonuçta böyle bir oylamaya gidebiliriz biçiminde şey yaparsak belki genel görüşmeyi daha ayrıntılı tutabiliriz, bir.

İkinci: Hakikaten bence Başkanlığınızın ilgili maddeleri -burada görevli birçok arkadaş var- yani AB uyumunu ilgilendiren şu 5 maddeyi seçin, bize getirin biçiminde bir talimat vermenizde çok yarar olur diye düşünüyorum. Çünkü ben şimdi, burada bakıyorum hangileriydi acaba diye ama böyle bir şey şimdi gündeme geldi.

BAŞKAN – Efendim, yani müsaade ederseniz orada sadece şunu söyleyeyim: Biz açıkça AB direktifi olan bir şey olursa bunu hemen mutlaka yapıyoruz, daha önce de yaptık fakat bu konularda açıkça AB direktifi yok, sadece ILO sözleşmeleri ve birtakım uluslararası sözleşmeler var. Kaldı ki yani şöyle bir şeyi de dağıttık, bütün üyelerimiz de var yani bu Avrupa Birliğinden gelen. O bakımdan burada herhangi bir madde çalışması yapmadık.

İkinci bir husus da şu: O kadar çok ILO sözleşmesiyle ilgili göz önüne alınabilecek şey var ki, birinde bir şey yapınca, tasarının bütünlüğünü, sistematüğünü bozarız diye de bir kaygıya kapıldık. Dolayısıyla bu işi üyelerimizin takdirine bıraktık.

Oğuz Bey, buyurun efendim.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Müsaade ederseniz ben o zaman şeyi söyleyeyim: Bakınız, şimdi, bu tasarıda birçok şey var ama şu an üzerinde önerge düzenlediğimiz birkaç madde var, hiç olmazsa ona değineyim.

Bir kere 41'inci maddedeki bu birinci fıkranın birinci satırındaki “o iş kolundaki işçilerin en az yüzde 3'ünün” ibaresi yerine “en az binde 5'inin” biçiminde bir önerinin buradan AB'ye uyum açısından, ILO normlarına uyum açısından hiç olmazsa böyle bir mutabakatın ya da böyle bir mutabakat değilse bile böyle bir konunun burada görüşülmüş ve esas komisyona önerilmiş olmasının uygun olacağını düşünüyorum. En azından bu konuda bizim -eğer geçmezse- aykırı oyumuz olacaktır zaten.

BAŞKAN – Efendim, şöyle: Maddelere geçmesek de bu görüşlerin hepsi rapora yansıyacak.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Evet, tasarının 63'üncü maddesinde yasal grevlerin ertelenmesi kararının Bakanlar Kuruluna bırakılması AB uyumu, ILO uyumu açısından doğru değildir. Burada, mahkemelerce karara bağlanması doğru olacaktır. Bu konuda önergemiz vardır.

Bu tasarının 70'inci maddesinin ikinci fıkrasının metinden çıkarılmasını istiyoruz çünkü burada kanun dışı grev uygulaması hâlinde zararların işçi kuruluşt, işçiler tarafından karşılanması keza bu Anayasa'yla çelişmekte. Çünkü 2010 yılında AB'ye uyum çerçevesinde Anayasa değişikliği yapılmıştır ve şimdi, bu o Anayasa'yla, yaptığımız değişiklikle çelişen bir şey getiriyoruz. Dolayısıyla Uyum Komisyonu bunu görüşmeyecek, neyi görüşecek?

Görüşülmekte olan bu tasarının 73'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının çıkarılmasını talep ediyoruz çünkü grev gözcüleri çadır kuramaz, bilmem ne yapamaz. Yani ne yapacak peki, adam? Nerede duracak yani grev gözcüsü ne yapacak? Yağmur yağıyor, çadırı yok, bir şey yok. Böyle bir şey olabilir mi? Bu antidemokratik ve kesinlikle AB normlarına aykırı bir yasaklamadır, sınırlamadır.

Keza AB açısından gene bakalım. Emekliye ayrılan sendika üyeleri Avrupa Birliği ülkelerinde istemeleri hâlinde üyelikleri devam etmektedir sendikalarına. Türkiye'de bu yok. Niye olmasın? Ondan sonra emekli sendikalı arkadaşlar işte, önce dernek kuruyorlardı, şimdi, adı sendika olan şeyler kuruyorlar ama adı var, kendi yok yani bir işe yaramıyor çünkü bir şey. Niye üye olmasın? Yani bu tür şeyler, bunlar bu Komisyonunda bence görüşülmeli bu maddeler diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Yıldırım Bey, buyurun.

Kısa totalım da saat 13.00'e geldi çünkü.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli komisyon üyelerimiz, ben şunu özellikle altını çizerek vurgulamak istiyorum: Sayın Bakanımız, bu konularla ilgili yıllarca emek vermiş bir insan, hakikaten kendi bürokratlarıyla birlikte zaten gerek ILO sözleşmesi gerek Avrupa Birliği uyum yasaları, bütün bunlarla ilgili kriterler zaten dikkate alınarak bu yasa tasarısı önümüze gelmiş vaziyette ama ona rağmen yine de Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından bizlerin fark etmediği veya ne bileyim, bugüne kadar bu tasarıda gözden kaçmış bir şey varsa onların da dile getirilmesi açısından zaten Avrupa Birliği Bakanlığımızın yetkili uzmanları da burada. Dolayısıyla, o bakımdan hakikaten ben Afif Bey'e katılıyorum, gerçekten Avrupa Birliği Uyumunu ilgilendiren şeyler varsa görüşelim ama onun dışında ana komisyonun görüşmesi gereken şeylerle bizim yetkimiz de olmadığı için zaten meşgul olmamızın da bir anlamı olmayacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, söz talep ediyor musunuz, yoksa?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Kısa bir şey Sayın Başkanım.

Bu Bakanlar Kurulunun grevi ertelemesi kayda bağlı, yani millî güvenlik ve genel sağlıkla ilgili konularla ilgili olduğu için bir eleştiri konusu değil bu ama grev çadırı ve benzeri konularla ilgili süreç içerisinde değerlendirmelerimizle böyle bir şekil aldı. Yani bunlar gündeme gelebilir, bunlar olabilecek hususlar.

Esas mesele, bu Ekonomik, Sosyal Konseyle ilgili olarak şöyle bir durum var: Tabii ki gündem komisyonun, komisyonun alacağı kararlara bizim saygımız var ama şöyle bir sürecin içerisindeyiz: Bizim istatistikleri yayınlamamız gerekiyor ve bu konuda maalesef yasal süreci aştık. Bu yasa bir an önce çıkacak diye Ekonomik, Sosyal Konsey üyesi tüm kurum, kuruluşlardan raporlarımız, bilgilerimiz, bizzat toplantılarımızı yaparak bu yasa düzenlendi. Yani yalnız Üçlü Danışma değil, Konsey üyesi olan tüm kesimlerin de bilgilerini aldık. Keşke yasanın şu andaki konumu bu tür değerlendirmelere zaman açısından müsait olsa, ben de çok sıcak bakıyorum, az önce de ifade ettiğim gibi istihdamla ilgili düzenlemelerin tümünü ben Ekonomik, Sosyal Konseye taşımayı düşünüyorum ama istatistiklerin yayınlanması gibi bir zorunlulukla karşı karşıya olduğumuzu ve takdirleri size bıraktığımızı ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Son söz Afif Bey’de, neticelendirmemiz lazım.

AFİF DEMİRKİRAN (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu konuyu bitirmek ve Genel Kurula da yetiştirmek için, malumunuz zaten buradaki alacağımız her türlü karar ana komisyona bir tavsiye niteliğindedir. Dolayısıyla eğer Komisyonumuz uygun görürse burada üyelerimizin ifade ettiği tereddütler ve görüşler rapora dercedilmek kaydıyla oylamayı yapalım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Efendim, takdir edersiniz ki ben bir usulü uygulamak zorundayım, o bakımdan bu tartışmayı açtım. Burada dile getirilen her türlü görüş elbette ki raporumuzda mutlaka gözükecek.

Şimdi, müsaade ederseniz bu oylamayı yapmak zorundayım.

OĞUZ OYAN (İzmir) - Önergeleri verebilir miyim?

BAŞKAN – Maddelerine geçsek efendim, yani Komisyonun takdiri Oğuz Bey, yani bu bende değil. Burada çok serbest bir tartışma yaptık, her şey konuşuldu.

AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Sayın Başkanım, o önergelerde geçen maddeleri Sayın Oğuz Oyan zaten ifade etti. Eğer raporunuza koyarsanız...

BAŞKAN – Dile getirdi, tabii koyacağız.

Efendim, maddelerine geçilmesini oylayacağım.

Maddelerine geçilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelerine geçilmesi kabul edilmemiştir.

Ama burada dile gelen her türlü görüş mutlaka raporumuzda gösterilecektir. Bu rapor da tabii ki herkesin görüşüne açık olacaktır.

Efendim, başta Sayın Bakanımız ve arkadaşları olmak üzere, bütün bürokrat arkadaşlarımız olmak üzere, bütün misafirlerimize teşekkür ediyoruz, üyelerimize çok çok teşekkür ediyoruz.

Yalnız ayrılmadan önce üyelerimizden bir iki karar için izin isteyeceğim.

Efendim, şöyle: Biliyorsunuz, zaman zaman Genel Kurul çalışırken Komisyonumuzun da çalışması gerekiyor. Bununla ilgili olarak Komisyonun bir karar alması gerekiyormuş.

Genel Kurul çalışırken de Komisyonun çalışmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Yani tamamen teknik bir şey.

İkincisi de efendim, zaman zaman Komisyonumuzun yurt dışı gezileri olması gerekiyor. Böyle geziler olduğu zaman da başka komisyonlar için Genel Kurul kararı gerekirken bizim Komisyonda komisyon kararı gerekiyor.

Şimdi, önümüzdeki Mart ayında Arnavutluk'ta böyle bir toplantı var. Bu toplantıya işte, Başkan olarak benim ve bir arkadaşımızın gitmesi gerekiyor, bu konuyu da takdirlerinize sunuyorum ve gidecek ismin Komisyon Başkanlık Divanına bırakılmasını takdirlerinize ve oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tabii, bazen bir görevli de götürüyoruz, biz bunu da karara yazacağız izin vererseniz.

Muhalefet şerhi vermek isteyen arkadaşlarımız için de... Efendim, şöyle: Bu konuda Sayın Bakanımız bu kanunu bir an önce Genel Kuruldan geçirmek için çok acele ediyor. Biz de böyle biraz acele de olsa toplandık. O bakımdan bugün perşembe olduğuna göre salı günü sabahına kadar muhalefet şerhi için bir süre tanıyalım diyorum, uygunsa eğer.

Peki, efendim, başka konu olmadığı için toplantımızı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.47